

Проф. Венцислав
Димов: Традициите
и фолклорът са нашето
Дърво на света

Стр. 17

НАТО
с повишена
бойна
готовност

Стр. 6

За Ана Александрова
библиотекар
не е професия,
а призвание

Стр. 11

ДУМА®

ЛЕВИЯТ
ВЕСТНИК

—
Изпращаме
златна
олимпийска
година

Стр. 23, 24

■ ЧЕТВЪРТЪК ■ 23 ДЕКЕМВРИ ■ 2021 ГОДИНА/31 ■ БРОЙ 247 (8842)

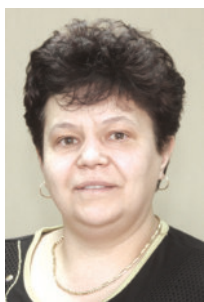
50 см.

www.duma.bg

НЯКОЛКО ДУМИ

ПЪТЯТ КЪМ Доброто

Ина МИХАЙЛОВА

Празникът на празниците идва. Рождество Христово и Коледа ще влязат в нашите домове и ще изпълнят сърцата ни с топлина и обич. Въпреки трудната година, която изпращаме, благословената празнична трапеза ще ни събере. Заедно.

Наричанията за Благодат, Здраве, Мир и Любов, с които най-възрастните ще разчупят Хляба, ще ни покажат Пътя към Доброто.

Улисани в истерията на пазаруването, разтревожени от битието, тези дни ще открием, че най-важното е винаги до нас. Ще си обещаем да бъдем по-добри, да не забравяме ближния, да сме полезни. Да бъдем милостиви, човеколюбиви, да пребиваваме в състрадание.

Тези празници са най-хубавото време за обич и прошка един към друг. Те са прекрасен повод да направим най-добрите подаръци. Нека дарим любов и внимание на онези, които понякога забравяме и пропускаме.

А след това?

Ще кажем "Сбогом" на 2021-ва. Ще я изпратим със смирение и спомени.

И ще започнем да наричаме Новата 2022 година.

Чакаме от нея радост и обич. Наричаме я да е здрава, успешна, мирна и щастлива. С надежда влизаме в нея да продължи Доброто, което видяхме, че съществува.

А тя, Новата година, ще дойде безименна и безлика. Готова да ни даде и да ни вземе.

Ще бъде такава, каквато ние я направим!

2021 г. -
залезът на
бойкономиката

Стр. 5

АКЦЕНТ

Цените на винетките без промяна

Цените на винетките ще останат без промяна догодина, съобщава регионалният министър Гроздан Караджов. Според него обаче обхватът на тол системата трябва да бъде разширен.

Стр. 4

60 лева бонус за всеки пенсионер

НС ще решава как да се харчат 1,2 млрд. лв. излишък

По 60 лв. месечно ще е бонусът, който ще получава всеки пенсионер в следващата половин година, обяви вицепремиерът и финансов министър Асен Василев в МС.

По думите му с допълни-

телната сума доходите на възрастните хора ще се запазят на нивата от тази година. От юли ще има нов модел за размера на пенсиите и за евентуалните допълнителни суми към тях. 750 млн. лв. ще бъдат по-

харчени за бонусите от подбратата събираемост през тази година.

От 25 декември най-ниската пенсия става 370 лв., а социалната се променя от 148,71 на 170 лв.

Депутатите ще решават

как да бъдат разпределени 1,2 млрд. лв., натрупани от бюджетния излишък. 40 млн. се отпускат за тестове за КОВИД-19, а 54 млн. ще получат медиците на първа линия в болниците.

Стр. 3

СЛЕДВАЩИЯТ БРОЙ ЩЕ ИЗЛЕЗЕ ВЪВ ВТОРНИК, 4 ЯНУАРИ 2022 Г.

Весели
празници!

Добрият старец е убеден, че здраве, мир и любов са най-големият подарък за всеки. Пожелава ни да пълним думите с положителна енергия

Стр. 9

Прокурори влязоха в БДЖ

Проверката е заради сигнал за фиктивен ремонт на моториси

Държавното обвинение влезе в БДЖ вчера. Представители на Софийската градска прокуратура и следователи от отдел "Следствен" започнаха проверка в Централното управление на железниците в София, след изпратения преди две седмици сигнал за извършен фиктивен ремонт на моториси и вагони.

"Не правим претърсване и изземване, а оглеждаме документи, които ще са полезни за разследването", заяви Иво Илиев, зам.-градски прокурор на София, при влизането в сградата. Той уточни, че проверката в "БДЖ - Пътнически превози" е за обществена поръчка, сключена през 2019 г. Тя става след сигнал на Христо Алексиев, министър на транспорта от служебното правителство, който е пратил

СНИМКА БГНЕС

Иво Илиев, зам.-градски прокурор на София, със същото присъства на проверката в БДЖ

два одитни доклада за извършената проверка на процедурата по Закона за обществени поръчки

за поддръжка и ремонт на електрически моториси, закупени през 2005 г. Изпълните-

лят на договора за ремонт на влаковете е "Алстом". Според Алексиев компанията извършвала предимно техническа поддръжка, което пораждало съмнение за източването на значителни средства. В прокуратурата е бил изпратен и договорът за ремонт на 15 вагона, който е сключен между БДЖ и завода в Дряново, по него също има съмнения за фалшификация и измама. Още в началото на месеца Алексиев бе категоричен, че ремонтът на вагоните е възложен без процедура и без документация. Според него не е ясно и как е определена цената за ремонт на един вагон, която е много висока.

От прокуратурата потвърдиха, че в докладите има данни за доста нередности, както в подготовката на поръчката,

така и в изпълнението на договора. Проверява се дали престъплението е извършено от определени длъжностни лица. Предстои да се установи дали срещу извършените по договора плащания е имало реално извършени дейности от изпълнителя, както и дали фирмата изпълнител е имал ресурса да извършва възложените й ремонтни дейности. Прогнозната стойност за 5-годишен период на действие на договора е 137 млн. лв. без ДДС.

ДУМА припомня, че преди седмица новият министър на транспорта Николай Събев разпореди освобождаване от длъжност на Любен Нанов, управител на "БДЖ - Пътнически превози" ЕООД заради лошото мениджърско управление. На неговото място временно бе назначен Константин Азов.

Нарушения и глоби в Областната управа на Враца

За сериозни нарушения, безотговорност и назначаване на свои хора в областната управа във Враца съобщи областният управител Иван Сълов. Той вече е подал сигнал до прокуратурата, че две фирми неправомерно ползват на сгради, които са държавна собственост. Те не са сключили договори и не са плащали наеми.

Едната фирма се е настанила в сградата на "Информационно обслужване" и е превърнала помещение в склад за продукти. Друга компания пък използвала помещение на Учебното-тренировъчната база на бившата "Гражданска защита" край с. Бели извор като база на земеделска кооперация.

За неправомерното ползване на държавните обекти в дирекцията "Административен контрол, държавно развитие и собственост" са знаели от 5-6 години, заяви Сълов. Той бе категоричен, че нарушителите ще бъдат санкционирани с глоба до 5000 лева.

Проверката на областния управител е констатирала още, че е липсвал

контрол кой, кога и дали ходи на работа в областната администрация, а със служебен компютър на шеф на дирекция се е извършвала частна дейност през работно време за лични облаги.

Освен това областната администрация е работила без юрисконсулт, като длъжността е била трансформирана в технически сътрудник.

Община Ловеч бави ремонт в училищен двор

Близо 4 години дворот на ловешкото основно училище "Димитър Димов" е строителна площадка и развитие по проблема няма. Там е започнато строителство на спортна зала и цялостна рехабилитация. Проектът е финансиран с европейски средства за над 1,4 млн. лева и трябваше да е приключил през пролетта на 2019 г., или десет месеца след направената първа копка. Изпълнителят обаче се оказал некоректен и договорът с него е прекратен. В същото време са му изплатени над половината от предвидените средства.

Впоследствие от общината са обявили нова обществена поръчка и е избран друг изпълнител, който е трябвало да довърши обекта за три месеца. Новият търг е за 900 000 лева. Няма обаче

информация с изпълнителя да е сключен договор и затова на практика от юни 2020 г. до днес обектът е замразен.

Преди месец общинският съветник от БСП Минчо Казанджиев отправил специално питане по време на сесията на Общинския съвет в Ловеч до кмета Корнелия Маринова за сагата.

Учениците продължават да не учат в часа по физическо възпитание и спорт пълноценно, а мястото е опасно за преминаващите. Ръководството на училището забелязва и отлив на първокласници заради неуредиците.

"Това продължава от години, а прокуратурата получава награди. Като общината", коментира казуса Милко Недялков, зам.-областен управител на Ловеч.

СНИМКА БГНЕС

За 2000 от 3-4 годишните деца в София няма места в детските градини, призна вчера столичният кмет Йорданка Фандъкова, която инспектира строежа на нова сграда в кв. "Манастирски ливади." Тя побърза да обвини за забавянето на изграждането на забавачки в "Лозенец" и "Красно село" районните им кметове, които не са от ГЕРБ

Разследват измами с ТЕЛК във видинската болница

Измами с ТЕЛК се разследват във видинската болница "Света Петка". От полицията съобщиха, че е образувано е досъдебно производство за извършено корупционно престъпление от служители на ТЕЛК. Те са получавали облаги, за да

издават експертни решения за намалена трудоспособност на различни хора. Така лицата са получили възможност да вземат инвалидни пенсии и социални помощи, вследствие на което държавният бюджет е ошетен. Разследването продължава под

ръководството на прокуратурата.

ДУМА припомня, че още на 17 декември беше назначена проверка в болницата след гладна стачка на уволнени медици. Протестиращите жени твърдяха, че парите, които са получавали за работа

с болни от КОВИД, са им били взимани от представители на администрацията.

Сигналите за нередностите, както и подписа са предадени на Министерство на здравеопазването, на премиера и на социалния министър.

Прокуратурата има неограничената власт да разобличи виновния или да протака нещата, така че той да не може да бъде осъден

Правосъдният министър
Надежда Йорданова за
реформите в съдебната власт

По 60 лв. месечно ще е бонусът, който ще получава всеки пенсионер в следващата половина година. С допълнителната сума доходите на възрастните хора ще се запазят на нивата от тази година, увери вицепремиерът и министър на финансите Асен Василев след заседанието на МС. Василев уточни, че от юли трябва да има нов модел за размера на пенсиите и за евентуалните допълнителни суми към тях. За бонусите ще бъдат похарчени 750 млн. лв. от по-добрата събираемост през тази година, подчерта Василев. Той припомни, че от 25 декември е предвидено увеличение на пенсиите, включително и на най-ниската, която става 370 лева.

Социалната пенсия за ста-

към първата седмица на декември, които ще бъдат пренасочени към Народното събрание с предложения как да бъдат изхарчени", съобщи премиерът Кирил Петков.

Според него това е начинът за прозрачно управление за допълнителните приходи. Ако не бъде дадено разрешение от депутатите, ще се намали дефицитът на касова основа на бюджета в края на годината.

"Отпускаме 40 млн. за тестове за КОВИД-19, което е много важно за следващите няколко месеца, когато се очакват нови вълни. 54 млн. са заделени за медиците на първа линия в болниците", обясни премиерът.

Петков коментира и въпроса за засилване на во-

СНИМКА ПРЕСЕКРЕТАРИАТ НА ПРЕЗИДЕНТА

Президентът Румен Радев се среща с новоизбрания председател на Конституционния съд Павлина Панова. Върховенството на Конституцията и развитието на конституционализма в България бяха във фокуса на разговора. Държавният глава подчерта значението на Съда като пазител на принципите и ценностите на основния закон. Двамата обсъдиха и възможността за въвеждане на индивидуална конституционна жалба

По 60 лв. бонус за пенсионерите до юни

Кабинетът ще пита парламента как да похарчи 1,2 млрд. лв. излишък

рост ще се увеличи от 148,71 лв. на 170 лв. Увеличението ще повиши пенсиите на близо 60 000 души и добавките към пенсиите на почти 69 000 пенсионери.

"Имаме 1,2 млрд. лв. допълнителни приходи в държавата

енното присъствие на НАТО в България. По думите му той не е разискван нито в Министерски съвет, нито с партньорите. Премиерът уточни, че мнението на министъра на отбраната Стефан Янев, че няма нужда от

увеличаване на присъствието на войски и бази на Алианса, е негово лично.

Ден по-рано Янев заяви, че засега няма нужда от увеличаване на военното присъствие на НАТО в България и няма заплахата от страна на

Русия. Думите му бяха посрещнати остро от коалиционните партньори от "Демократична България", които настояха Янев да даде обяснение за позицията си новосформираната в парламентарната комисия по отбрана.

"Ние сме активен член на НАТО, но вярваме, че е най-добре проблемите да се решават с дипломатия и по мирен път", заяви още Кирил Петков и допълни, че България няма интерес от военно положение до границите си.

Ясни са първите назначения в министерствата

Още 13 заместник-министри вече получиха назначение със заповед на министър-председателя Кирил Петков. След като по-рано от земеделското министерство бяха освободени социалистът Явор Гечев, Крум Неделков и Георги Събев, там вече има нови попълнения. Бившият евродепутат от БСП Момчил Неков ще е заместник на Иван Иванов, второто назначение е за финансите Иван Христанов, който на последните избори водеше листата на "Продължаваме промяната" в Плевен.

От социалното министерство е освободена бившата депутатка от левицата Надя Клисурска-Жекова. Новите назначения там все още не са обявени.

Заместник-министри на енергетиката ще са Данаил Николов и Пламен Данаилов, които поемат постове на освободените Мирослав Дамянов, Ива Петрова и Георги Самандов.

Строителният инженер Владимир Харизанов ще е заместник на спортния министър Радостин Василев. Яничка Труева си запазва поста във ведомството.

В културното министерство влизат Юрий Вълковски и арх. Бойко Кадинов, които ще поемат щафетата от Борислава Танева и Пламен Славов.

Заместник-министър на финансите вместо Людмила Петкова ще е Росица Велкова-Желева. Тя заемаше този пост и в последния кабинет на ГЕРБ.

Александър Златанов и Тома Томов си тръгват от здравното министерство, за да освободят място за Петър Грибнев и Любомир Бакаливанов. От юли т.г. Грибнев бе зам.-директор по лечебната дейност на УМБАЛ "Александровска".

Юристът Явор Пенчев и Деляна Иванова са назначени на длъжността зам.-министър на регионалното развитие и благоустройството, а от МРРБ си тръгват Нина Стоименова, Валентин Граматиков и Иван Шишков.

След като в медиите изтече информация, че в екипа на външната министърка Теодора Генчовска има кадри на ДС, сред които и бившият шеф на ДАНС Петко Сертов, "Има такъв народ" коригира плана си. Тошко Йорданов от ИТН каза, че нито един от хората, които се спрягат като съветници на Генчовска, не е сред тях.

Премиерът Кирил Петков пък обяви, че са "взети бързи мерки и тези хора с досиета, които бяха обявени в медиите, да не бъдат назначени, или ще бъдат освободени, ако вече са".

Няма да има временна комисия за машинния вот

Юлия КУЛИНСКА

Депутатите отказаха да създадат Временна комисия за установяване на всички факти и обстоятелства относно машинното гласуване на изборите на 14 ноември 2021 г. Предложението бе на "Възраждане", които поискаха проверка на изборните резултати и на машините, както и дали е имало случаи на повторно гласували избиратели. Искането обедини ГЕРБ, "Възраждане" и ДПС срещу вота с устройства. Безплодните дебати продължиха повече от два часа, в които депутатите се обиждаха, замеряха се с цифри и спореха кои от тях са "дигитални" и кои "цифрови".

Зам.-председателят на ПГ "БСП за България" Филип Попов посочи, че ЦИК така или иначе трябва да подготви доклад за проведените избори и да го предостави на парламентарната правна комисия, където да бъде обсъден. Това до голяма степен обезсмисля създаването на анкетна комисия, поясни Попов.

Антоанета Цонева от ДБ видя "димна завеса над слона в стаята" и настоя за нова изборна администрация без партийни назначения. Георги Ганев от ДБ излезе с лаптопа си на трибуната и бе категоричен, че с него не може да се получи. От "Възраждане" го обвиниха, че мисли за компютъра като за кафе машина.

Крум Зарков от "БСП за България" поясни, че на последните избори е имало целенасочена, много мощна кампания, в която са се говорили врели-некипели. Той подкрепи Филип Попов, че ако нещо не е наред с машинното гласуване, то трябва да се обсъди в правната комисия. Според Зарков ако е имало проблеми, те са били в пъти по-малко от гласуването с хартиени бюлетини.

ГЕРБ обяви, че внасят искане за промени в ИК и връщането на хартиените бюлетини. Вие сте виртуози на хартиеното гласуване, отвърна им Настимир Ананиев от ПП. Той бил изненаден, че "Възраждане" са се хванали на кукичката на ГЕРБ, защото ако имало гласуване с бюлетини, хората на Костадин Костадинов нямало да са в парламента.

Цените на винетките без промяна догодина

Разширяват обхвата на тол системата

“Няма да има промяна на цената на винетките”, заяви вицепремиерът и министър на регионалното развитие и благоустройството Гроздан Караджов след заседанието на правителството вчера.

Събраните пътни такси от лекотоварни автомобили от 1 януари до 20 декември превишават 265,6 млн. лева, докато шофьорите на тежкотоварни камиони са платили едва 154 млн. лева. Караджов обяви това за несправедливост.

“Замисълът на пътните

такси е тежкотоварните автомобили да плащат повече, а сега е точно обратното. Ще има разговори с превоз-

вачите по тази тема”, заяви министърът и допълни, че ще търси подкрепа в тази посока.

Според него началото на второто тримесечие на 2022 година е добра идея за разширяване на обхвата на тол системата.

“Събираните пари от пътни такси сега са абсолютно недостатъчно за ремонт на пътищата. Ползването на пътищата трябва да се плаща справедлива такса, както за първокласната, така и за второкласна пътна мрежа”, добави Караджов.

Според него, ако един тир влезе в България през Русе, той може да отиде до Силистра, да си свърши работата и да се върне, без да стъпи по първокласен път.

“Ниските такси са в ущърб на държавата и обществото, защото всички

имаме нужда от тези пари, с които да се поддържа високо качеството на пътя”, каза още Гроздан Караджов.

Той съобщи, че служителят на БГ ТОЛ, който обиждаше чужденец при преминаване през Дунав мост при Русе, след направената проверка, ще бъде уволнен. Миналата седмица видео, публикувано в социалните мрежи, показа как служителят на БГ ТОЛ се държи грубо с молдовец и го нарича “маймуна”. Според авторът на видеото, той е бил принуден да заплати таксата в брой, а не с банкова карта.

“От взетите писмени обяснения от служителите, които са били на смяна, е установено, че е извършено недопустимо дисциплинарно нарушение, което е в разрез с всички норми и правила. То опетнява образа както на Министерството на регионалното развитие и благоустройството, така и на България като цяло”, заяви Караджов. Служителят е уволнен дисциплинарно.

Плащат на бизнеса за скъпия ток през януари

Компенсациите за декември заради скъпия ток ще бъдат изплатени на бизнеса в началото на януари догодина, с декемврийските сметки. Това заяви вицепремиерът Асен Василев след заседанието на Министерския съвет.

Министрите решиха държавата да даде 450 млн. лв. за компенсации на предприемачите за скъпия ток. Вицепремиерът Василев уточни, че тези пари са частта на

държавата в предвидената компенсация. Останалият дял от помощта ще дойде от фонд “Сигурност на електроенергийната система” и от свръхпечалбите на дружествата на Българския енергиен холдинг. Общата сума е 1,5 млрд. лв., като е предвиден буфер от половин милиард за извънредни ситуации на пазарите на ток и газ.

Очаква се до края на годината АЕЦ “Козлодуй” да се включи в тази

помощ с още 400 млн. лв. Парите, които се отпускат от бюджета, но трябва да бъдат одобрени от парламента и нотифицирани от Бюксел, ще бъдат за компенсации примерно за януари и февруари, каза Василев.

Големи компании са се отказали от дългосрочните си договори, когато в Ковид кризата цената на тока на свободния пазар падна на 20 евро, каза Василев. Тези, които не са ги разтрогнали, тогава са губили, но сега печелят. “Компаниите, които имат договори по цени под минималния праг определен по мярката, няма да получат помощи”, уточни още вицепремиерът. Министърът на енергетиката Александър Николов обясни, че с компенсациите, отпуснати от служебния кабинет за октомври и ноември и с мерките на новия кабинет, всъщност се обхваща целия зимен сезон до 31 март.

Внасяме азерски газ и без връзка с Гърция

Съществуващата инфраструктура може да поеме 1 млрд. куб. м азерски газ, без да се чака завършването на връзката. Това обяви пред Би Ти Ви Владимир Малинов, изпълнителен директор на “Булгартрансгаз”, имайки предвид договореното от предходното правителство количество с Азербайджан. Газът би трябвало да се доставя по неодириградната вече 12 години газова връзка с Гърция. Малинов посочи, че под една трета от това договорено да се внася всяка година количества от доста по-евтин в момента газ реално влиза в страната. Допълни, че във формулата, по която се определя неговата цена, влизат и петролните деривати, които също поскъпват, но с доста по-нисък темп в сравнение със спотовите цени на природния газ. Последните пък от няколко години са част от формулата, по която се определя

СНИМКИ БГНЕС

Владимир Малинов

цената, договорена с “Газ-пром”.

И енергийният министър Александър Николов във вторник обяви, че може да се вкарва повече от азерския газ от реалното в момента, което той установил в разговори с директорите на държавните енергийни компании. Досега обаче “Булгартрансгаз” твърдеше, че заради не завършената газова връзка това не е възможно.

Малинов обясни, че газът се доставя през транс-

анадолския газопровод, на границата с Гърция преминава в трансграничния пазар в този случай, но отбеляза, че дневната консумация в страната е 13 млн. куб. м и се очаква през януари и февруари да нарасне до 16-17 млн. куб. м.

Той обаче не поясни с колко би поевтинял газът за вътрешния пазар в този случай, но отбеляза, че дневната консумация в страната е 13 млн. куб. м и се очаква през януари и февруари да нарасне до 16-17 млн. куб. м.

60 млн. лв. помощ за въздушните превозвачи

Правителството одобри допълнителни разходи по бюджета на Министерството на транспорта и съобщенията за 2021 г., съгласно Закона за държавния бюджет на Република България за 2021 г. Финансовата помощ е в размер до 60 млн. лв. и е предвидена за подпомагане на въздушните превозвачи и за справяне с последиците от пандемията.

Средствата се предоставят за погасяване на публични задължения, задължения към банки и задължения

по договори за оперативен лизинг на въздухоплавателни средства текущо дължими към 31 декември 2019 г., в размер на не повече от 20 на сто от оборота от реализирани чартърни програми и наем на самолети за 2019 г.

Необходимите средства за изпълнение на постановлението ще се осигурят по бюджета на Министерството на транспорта и съобщенията за 2021 г. за сметка на резерва за непредвидени и неотложни разходи.

КЗП проверява мобилните оператори за високите цени

Комисията за защита на потребителите проверява обявените намерения на мобилни оператори за повишаване на цените на телекомуникационните услуги по действащи договори с потребители от следващата година. Проверката има за цел да установи дали планираните промени са в съответствие с клаузите в конкретните договори и с одобрените общи условия. Комисията проверява и коректността на представянето на новите параметри, периода и обхвата на прилагане. Преди ден два от мобилните оператори “Теленор” и А1 обявиха официално намеренията си да

увеличат цените на услугите си от началото на следващата година заради инфлацията. Третият оператор се очаква да излезе със съобщение днес. Очаква се месечните абонаменти да поскъпнат с около 4-5 на сто.

“За да продължим да предоставяме висококачествени услуги, месечните абонаменти ще се индексират със средногодишния Индекс на потребителските цени на НСИ за 2020 - 2021 с общо около 5%. Промяната ще се отрази във фактурата от февруари 2022”, съобщи от “Теленор”. От А1 ще актуализират месечните такси с малко над 4.1%.

2021 г. - Залезът на бойкономиката

При управлението на ГЕРБ ин хаус поръчките станаха порочна практика

■
Евгени ГАВРИЛОВ

Преди година във вихъра на ковид кризата, държавната ББР наля 140 млн. лв. срещу 18% от капитала на частната Първа инвестиционна банка. Държавата плати по 5 лв. за акция, въпреки че пазарната ѝ стойност беше

ба за държавата дотук от близо 100 млн. лв.

ДКК - черната кутия

Пак Кирил Петков като икономически министър даде началото на трансформация на "черната кутия" по времето на управлението на ГЕРБ - "Държавната консолидационна компания" (ДКК). Тя беше създадена по времето на първия кабинет на Бойко Борисов през 2010 г. Идеята на тогавашния финансов министър Симеон Дянков беше в нея да влизат парите от приватизацията на малкото останали държавни фирми, за да не отиват в Сребърния фонд за пенсии. Първоначалният ѝ капитал беше 19 млн. лв. По време на

"Ковел про" ЕООД (367 млн. лв.), "Планекс-ГЕС" ДЗЗД (228 млн. лв.) и "Абак ДС" ЕООД (125 млн. лв.), разкри финансовият министър Асен Василев.

Като резултат от всичко това ремонтът само на 10 язовири бяха отчетени. ДАНС започна проверка на ДКК, а преди дни вицепремиерът Корнелия Нينوва прати писмо с искане проверката да бъде ускорена. Шокирана съм от начина, по който са управлявани язовирите, заяви тя.

"Абсолютно няма нужда от съществуването на ДКК, но това не може да стане от днес за утре. Първата ни стъпка е да влезем в контрола на ДКК. После да сменим бордовете на част от тези компании и след това те да

та, защото в нормалните държавни строителството на магистрали не се смята за инженерно чудо. По-скоро чудо е, че повече от 45 години магистралата не може да бъде изградена изцяло, а ремонтите по тотално износени стари участъци не свършват. Добре че не дойдоха от "Дискавър", защото трябваше да снимат филм не за строителните подвизи, а за строителните далавери около нея.

Път към бъдещето - това е девизът на държавната компания "Автомагистрали". От случващото се през последните години изглеждаше, че това бъдеще е светло, но - уви!

От декември 2018 г. досега дружеството, което е с принципал Министерството на регионалното развитие и благоустройството, сключи договори за изграждането на магистрала "Хемус" за модернизация на отсечка от пътя Видин-Ботевград и укрепване на 74 свлачища за общо 4,6 млрд. лв. без ДДС. Договорите бяха сключени директно, без търг. Аргументът на правителството на ГЕРБ беше, че така ще се използват пари от излишъка и така трасето ще бъде построено по-бързо, а ще се избегне и обжалването на процедурата.

До декември 2018 г. за "Автомагистрали" се чуваше малко, но компанията нашумя с изграждането на "Хемус", когато изненадващо и без каквато и да е обществена дискусия правителството реши, че именно тя ще строи магистралата. Без каквото и да е предишен опит в това строителство. До тогава компанията се занимаваше само с ремонти на пътищата като и тях превъзлагаше на подизпълнители. Първо, стойностите на тези договори изглеждат високи, особено след като не са минали през филтъра на конкуренцията. Както беше отбелязано в текст от миналогодишното издание на Черната книга "Тъмният милиард", открити процедури по обществени поръчки смъкват цената с около 10%. Например стойностите на договори за проектиране и строителство съответно на 9,3 км и 16 км от "Хемус" са 66 млн. лв. и 143,7 млн. лв. с ДДС. И в двата случая цената е била критерий за оценка на офертите и така е постигнато ниво от между 7 и 9 млн. лв. на километър. В случая с "Автомагистрали" цената е повече от 10 млн. лв. на километър. Отделни участъци от нея 4, 5, и 6 дори са още по-скъпи - по 17 млн. лв. километър. На всичко отгоре се строи и незаконно - без отчуждителни процедури, одобрени инвестиционни проекти и разрешение за строеж, както е по закон. Така обещанията на предишната власт, че магистралата ще бъде готова до 2024 г. отидоха в небитието.

СНИМКА БГНЕС

Няколко пъти през отиващата си година Кирил Петков и Виолета Комитова като служебни министри на икономиката и регионалното развитие разкриваха далаверите на предишната власт

2,6 лв. В случая скандална бе не само високата цена на изкупените акции, но и фактът, че държавата не пожела да има дори свой представител в управлението на частната банка. В случая голямата вина и отговорност е кабинета на Борисов, не толкова на ББР.

Бившият финансов министър Владислав Горанов тогава се кълнеше, че държавата ще може да участва пълноценно в управлението на ПИБ като гарант за качество и прозрачност. А Борисов в опит да убеди обществеността колко важна е за влизането ни в еврозоната тази сделка, дори увери, че Първа инвестиционна е поела ангажимент да изкупи обратно придобитите от ББР акции с лихвите и няма да има загуби.

Нищо от тези обещания не се случи. В момента цената на акция е паднала до 1.50 лв. и финансистите изчисляват загу-

втория и третия кабинет на Борисов обаче ДКК се трансформира в холдингова структура, в която бяха вкарани редица държавни предприятия - от производство на мляко, през строителство и оръжия до ремонт на язовири. Капиталът ѝ нарасна на около 1 млрд. лв. ДКК е и един от едрите кредитополучатели от ББР със заем от 172 млн. лв., като 130 млн. лв. от него са отишли за ремонт на язовири по документи. Една от първите компании, която бе извадена от ДКК, е скандално известното дружество "Монтажи". То ще отиде на пряко подчинение на Министерството на икономиката. "Монтажи" получи от ДКК чек за 754 млн. лв. за ремонт на язовири, рекултивация на мини и изграждане на нов правителствен комплекс с инхаус възлагане. След което се оказа, че е преразпределило почти цялата сума на три фирми -

минават директно на подчинение на Министерството на икономиката, за да изпразним от съдържание ДКК", обясни през лятото Кирил Петков.

Скандалите с дружеството продължават и сега. Назачените от новата власт изпълнителни директори няколко пъти бяха уволнявани от надзорниците, сред които доминират хора на ГЕРБ. Кирил Петков дори обаче успя да накара анонимното ръководство на ДКК да пусне поне интернет сайт на компанията.

Пътища фантоми

"В "Дискавър" тея предавания, където са за строежите, си заслужава да го видят този строеж", Така тогавашният премиер Борисов се размечта при едно от посещенията си на строящата се магистрала "Хемус".

Малко вероятно беше обаче световният телевизионен канал да обърне внимание на покана-

Има спор кой точно е въвел понятието "бойкономика". Някои приписват авторството на някогашната Му коалиционна партньорка Меглена Кунева. Преглед в архивите обаче показват, че понятието е използвано много преди нея. В случая авторството не е важно, по-важното е какъв смисъл може да бъде вложен в него с днешна дата. Най-общо казано при нея цялата държава бе строена и той ѝ подхвърляше пачки от прозореца на джипката. Освен това при бойкономиката желаното се приемаше за действително.

С погрешните си антикризисни действия българското правителство е задълбочило и удължило ефекта на глобалната финансова и икономическа криза в България. Това твърдят анализатори от Виенския институт за международни икономически изследвания в найновото си проучване на икономиките в Централна и Югоизточна Европа. Имайки предвид относително доброто здраве на българската икономика преди избухването на глобалната криза, причините за настоящото ѝ тежко състояние трябва да се търсят предимно вътре в страната, отсичат икономистите във Виена.

Този доклад е отпреди десетина години за тогавашната финансово-икономическа криза, но съжаление изводите от него са актуални и сега, при коронакризата. Защото при среден ръст на европейската икономика от над 10%, българският ръст се сви до малко над 4%. Така че растежът в България изобщо не е догонващ, а ако искаме да стигнем средния доход в ЕС, трябва да чакаме още - 45 години. Освен това източниците на растежа у нас започват да се изчерпват и ако трябва да търсим едно определение за отиващата си икономическа година, то без съмнение ще бъде залезът на бойкономиката.

Логично разпадането ѝ бе съпроводено с поредица от скандали. Първият от тях избухна в

Българската банка за развитие

Щом встъпи в длъжност като икономически министър в първото служебно правителство на Стефан Янев, сегашният премиер Кирил Петков, обяви, че само на осем кампании ББР е отпуснала кредити на стойност 1 милиард лева. Той скоростно смени двама души от Надзорния съвет на банката и след това въведе таван от 5 млн. лв. на отпусканите кредити.

Мерките бяха закъснели, но както се казва по-добре късно отколкото никога. Кризата с коронавируса даде още повече ресурси на ББР. Еврокомисията одобри схема от 500 млн. лв. за увеличаване на капитала на банката, които да се ползват за гарантиране на кредити за пострадалия от кризата бизнес. Други 200 милиона лева бяха предвидени за гаранция за безлихвените заеми от 1500 лева, които правителството обеща на засегнатите от кризата физически лица.

Около 100 души са изчезнали, а смъртта на един е потвърдена след свлачище в мина за нефрит в северната част на Мианмар. Около 200 спасители издирват тела, а някои използват лодки, за да търсят загинали в близкото езеро. Десетки хора умират всяка година, работейки в изключително доходоносната, но лошо регулирана, нефритена индустрия. Тя използва нископлатени работници мигранти, за да извличат скъпоценните камъни, търсени в съседен Китай

НАТО с повишена бойна готовност

САЩ призоваха Русия да спре провокативната реторика за Украйна

Заради предислоцирането на руски войски около границата с Украйна НАТО повиши бойната готовност на силите си за бързо реагиране с обща численост от 40 000 души. Информацията разпространи германското издание „Ди Велт“, което се позовава на дипломатически източник от алианса.

От понеделник Съвместната оперативна група с много висока степен на готовност на НАТО трябва да бъде готова за разполагане в кризисната зона в рамките

на пет вместо за седем дни, както бе преди. В състава на създадената през 2014 г. Съвместна оперативна група с много висока степен на готовност влизат около 6400 военнослужещи от САЩ, Великобритания, Полша, Испания, Италия и други държави-членки на алианса.

Междувременно след изявленията на руския министър на отбраната Сергей Шойгу относно ситуацията в Украйна Държавният департамент на САЩ призова

Москва да спре да използва „невярна и провокативна реторика“.

“Противно на твърденията на руския министър на отбраната, Русия и подкрепящите я сили са отговорни за ескалацията на напрежението, а не Украйна или САЩ”, написа Нед Прайс, говорител на американското външно министерство, на страниците си в социалните мрежи. “Призоваваме Русия да спре да използва фалшива и провокативна реторика и да предприеме ефективни

мерки за деескалация на напрежението, за да осигури положителна атмосфера за бъдещи дискусии”, заяви още той. Прайс не уточни кои думи на руския министър за ситуацията в Украйна коментира.

От своя страна говорителят на Пентагона Джон Кърби отхвърли изявленията на руската страна, че в Донбас се подготвят провокации с участието на служители на американски частни военни компании. “Тези изявления на (руския министър на отбраната Сергей - б.р.) Шойгу са напълно неверни”, цитира го изданието “Политико”.

Великобритания е без КОВИД-мерки за Коледа

Британският премиер Борис Джонсън заяви, че няма да има нови ограничения преди Коледа заради КОВИД-19. Той обаче не изключи това да се случи след 25 декември на фона на бързото разпространение на заразяванията с варианта Омикрон. Шотландия обяви, че в деня след Коледа ще влязат в сила нови по-строги мерки и че се отменя традиционното новогодишно тържество в Единбург. За най-малко три седмици от 26 декември всички събития на открито ще бъдат ограничени до 500 души, а на закрито - до 200, ако са седящи, или 100, ако са правостоящи. В Уелс спортните събития ще бъдат без публика, а нощните клубове затварят след 27 декември. Северна Ирландия наложи ограничение до 30 души при събирания на различни домакинства.

За последното денонощие във Великобритания са регистрирани нови 90 629 случая на заразявания и 172 жертви. Аналогично е положението в Испания, където за 24 часа бяха отчетени 49 823 заразени. Това е най-високото дневно ниво за целия период на пандемията.

Зоран Заев си отива с неизпълнени обещания

След катастрофалната загуба на местните избори на 31 октомври Зоран Заев обяви, че ще се оттегли не само от лидерството в управляващия Социалдемократически съюз, но и от премиерския пост. Северна Македония не успя да стане член на ЕС, което беше най-голямата цел на правителството.

Досегашният зам.-министър на финансите Димитър Ковачевски бе избран на 12 декември за председател на СДСМ. Той се очаква да бъде и следващият мандатодносител за съставяне на ново правителство. В кабинета ще бъде включена още една албанска формация - “Алтернатива” на Аفرим Гаши.

Най-голямата опозиционна партия ВМРО-ДПМНЕ твърди, че по време на управлението на Заев страната е затънала в корупция, в която е замесено и семейството на лидера. ВМРО-ДПМНЕ се обяви срещу договора с България, Преспанското споразумение и промяната на името на страната.

НАКРАТКО

Турция подкрепяла терористи

Чеченският лидер Рамзан Кади-ров обвини Анкара, че подкрепя терористи, извършили престъпления в Русия, и призова руското външно министерство да предприеме дипломатически мерки. Той се обърна и към президента Ердоган с призив: “Или получавате статут на държава, която публично подкрепя терористите, или се обявявате за прозрачни и честни отношения с Русия, без да промените убежденията си зад гърба й.”

Депутат предложи смъртно наказание

Депутатът от “Единна Русия” Султан Хамзаев предлага смъртно наказание за педофилите, съобщиха местни медии. Държавната дума прие на първо четене законопроект, който предвижда доживотен затвор за педофили, осъдени за изнасилване на малолетни. “Подкрепям закона. В същото време смятам, че на такива мерзавци трябва да се търси още по-строга отговорност. Тези, които са способни да извършат такова престъпление, заслужават не най-тежката доживотна присъда, а смъртно наказание”, заяви Хамзаев.

Орбан няма да отстъпи пред ЕС

Унгарският премиер Виктор Орбан заяви, че правилата на ЕС за мигрантите са остарели, предаде АФП. Правителството му ще се придържа към спорните си имиграционни закони, въпреки че страната може да загуби милиарди. “Реалността е такава, че трябва да спрем мигрантите на границите”, каза Орбан. “Това може да бъде решено с едно нещо: промяна на европейските правила за предоставяне на убежище”, допълни той.

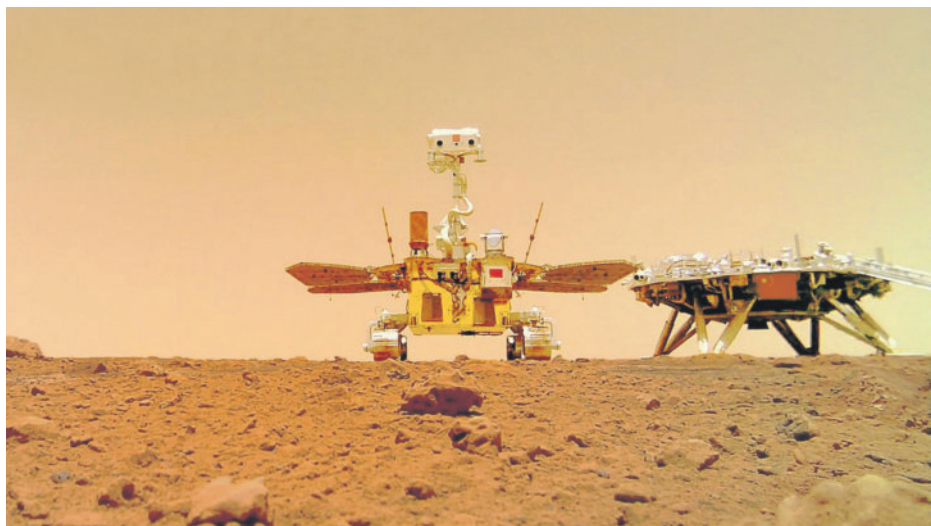
В Китай откриха яйце от динозавър

Учени обявиха, че са открили в Гуанджоу, Южен Китай, перфектно запазен ембрион на динозавър, който се е подготвял да се излюпи от яйцето си като пиле. Става въпрос за беззъб динозавър теропод или овираторозавър и е наречен Бейби Инлян. Ученият д-р Фюн Вайсум Ма каза, че това е “най-добрият ембрион на динозавър, откриван някога в историята”.

СНИМКИ БГНЕС

На 21 декември, когато отбелязахме зимното слънцестоене, в Южното полукълбо започна лятото. Повечето индиански племена в района на Андите честват “времето за плодородие” и отдават почит на Пачамама - Майката Земя. Ритуалът се състои в оставяне на храна и дарове на божеството - обикновено малка фигура, която го изобразява

Китай и ОАЕ бяха сред държавите, които успяха да изпратят свои космически апарати на Марс през 2021 г.

Северна Корея продължи с изпитанията на нови балистични ракети въпреки санкциите

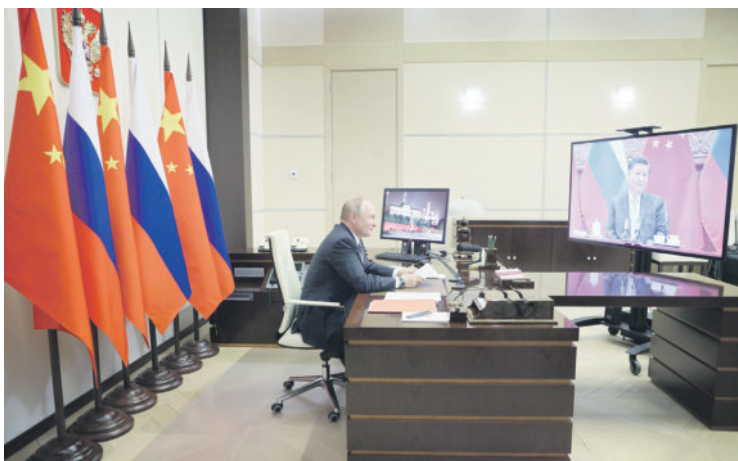
Политика

Годината започна с предаването на властта в САЩ. То не мина гладко. На 6 януари привърженици на Доналд Тръмп шурмуваха Капитолия. Все пак Джо Байдън встъпи в длъжност малко по-късно, но определено разделителните линии в обществото стават все по-сериозни.

2021 година ще се запомни и с други размествания - края на ерата "Меркел" в Германия, края

2021 - година на напрежение и промени

Някои сериозни политически размествания в света често оставаха в сянката на продължаващата пандемия

СНИМКИ БГНЕС

Русия и Китай подписаха нови договори за сътрудничество на фона на засилващия се агресивен тон от страна на западните страни

на ерата "Пиночет" в Чили и падането от власт на израелския премиер Нетаняху. Разбира се, следва да споменем и края на афганистанската авантюра на САЩ. След 20 години американската военна машина бе поредната империя, която напусна азиатската пустиня с подвита опашка и сключени мирни

споразумения с талибаните.

Изпращаме годината обаче в атмосфера на "студена" война. Оформиха се окончателно и големите разделителни линии в световната геополитика: Русия и Китай - от едната страна, Западът - от другата. В последните дни дори се заговори за България като плацдарм за бъдещи

военни действия. А София така и не може да се разбере със Северна Македония, въпреки подписаните договори.

Европа изпадна в тежка енергийна криза, но съдбата на отцепилата се Великобритания не беше по-различна. На Острова годината бе кризисна по много показатели - от липса на хранителни продукти и работна ръка до вътрешнопартийни бунтове срещу премиера Борис Джонсън.

Близкият изток привидно се успокои, но запазва статуса си на буря с барут, което може да избухне всеки момент.

Латинска Америка осезаемо олевя отново - Перу и Чили избраха леви президенти, а в Бразилия Лула отново е на свобода и се готви за избори.

Междувременно наблюдавахме и екзотични космически състезания между световните богаташи, докато в Африка и на още много места продължиха да гладуват.

Човекът и природата

И през тази година не липсваха природни катаклизми -

Годината не мина и без преврати - през февруари военните в Мيانмар свалиха правителството, което предизвика масови демонстрации от негови привърженици

земетресения, торнада, наводнения, пожари. През 2021 г. в Глазгоу се състоя и международната среща по въпросите за климата COP26, която обаче не постигна нищо съществено. Сложните отношения между човечеството и околната среда отново объркаха планове и взеха жертви. Над 2200 загинаха при земетресение с магнитуд 7,2 в Хаити. Лятото донесе невиджани потоци в Западна Европа, на места в рамките на ден се изсипа дъжд, колкото за два месеца. Над 220 души загинаха във водните стихии. Вулкан избухна на Канарските острови, тайфун опустоши Филипините. Макар да са свикнали, в САЩ също наблюдавахме нещо изумително - ураган през декември, като само в щата Кентъки той взе 75 жертви.

Борбата за климата обаче вкара Европа в абсурдна ситуация със "Зелената сделка" - докато спасяваме природата, изоставяме хората. Ако не бъде променена, мнозина ще се замислят дали цената си струва и рискуваме да не постигнем нищо от

обещаните цели.

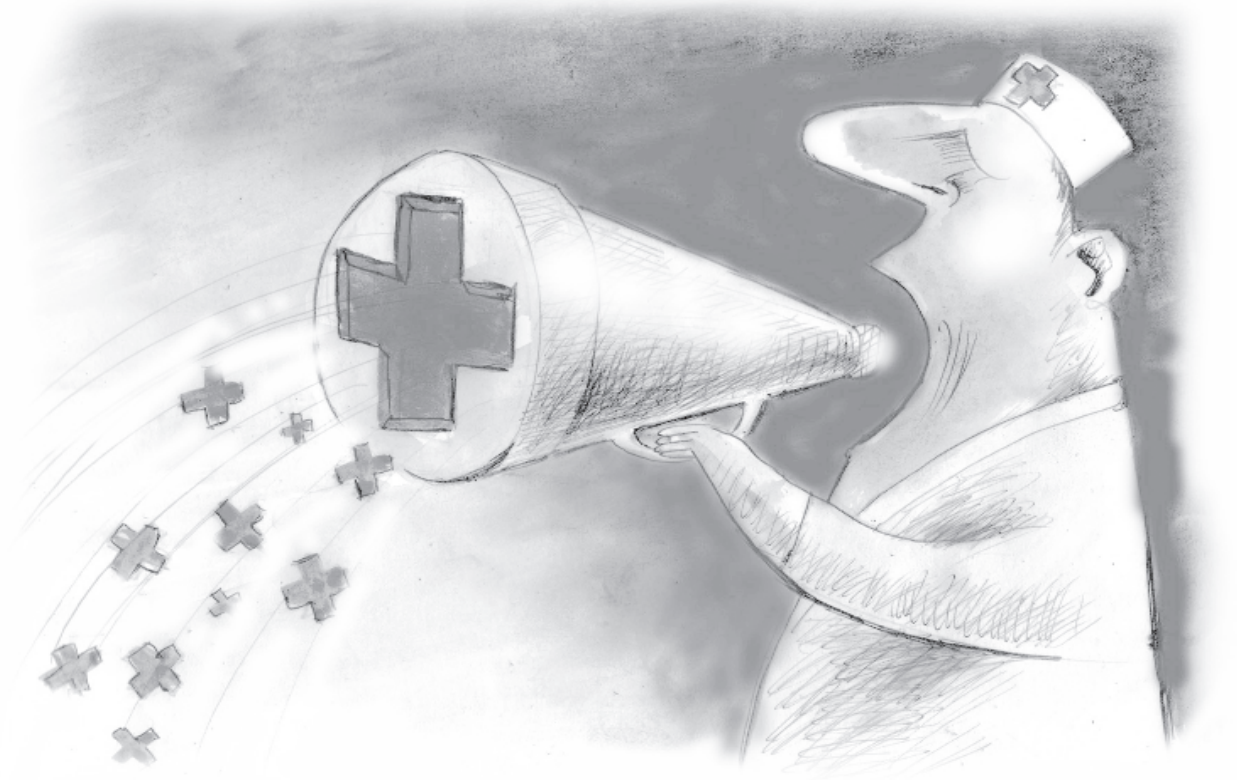
КОВИД-19

И 2021 година мина под знака на коронавируса. Започнахме годината без ваксини и с локдауни, завършваме я с ваксини и без локдауни. Това обаче не променя генералната ситуация, дори напролет - очаква се новият вариант Омикрон да доминира глобално още в началото на 2022 г. Някои експерти дори заговориха за "рестарт на пандемията", доколкото досегашните ваксини не показват особено добри резултати срещу последните мутации на вируса. Крехкото възстановяване на икономиката, което бе постигнато в средата на годината, отново е заплашено.

Разделението в обществата по отношение на пандемията достигна сериозни нива - на много места правителствата и противниците на мерките бяха в постоянен конфликт. Стигна се до сериозни сблъсъци в Нидерландия, Белгия, Румъния и др. На хоризонта не се вижда затихване нито на пандемията, нито на социалните катаклизми, разделения и кризи, които тя предизвика.

Пожари изпепелиха милиони хектари гори на различни места по света

АНАТОЛИЙ СТАНКУЛОВ

Бустерясване

Валентин ГЕОРГИЕВ

“Задава се нова буря от заразени в Европа, Омикрон ще тласне здравните системи към ръба.” “След трета доза ще се наложи и четвърта, докато ние преработим ваксината, за да е по-ефикасна срещу този вариант.”

Първото предупреждение е на СЗО, второто

- на шефа на “Пфайзер” проф. Угур Шахин. Изречени преди ден, почти по едно и също време, докато световните новинарски емисии ни заливат с лоши новини как Великобритания, Испания, Нидерландия, Германия чупят рекорди по новозаразени, въпреки че са достигнали 80 и повече процента ваксинация.

Какво означава всичко това? Кой печели милиарди и на чий гръб? Дали няма да се окажат прави онези, които последователно говорят за ПЛАНдемията и новото робство? Защото дори СЗО, която дълго време поддържаше тезата за естествения произход на вируса, вече би от-

бой и под сурдинка призна, че това може и да не е така, т.е. че всичко е умишлено създадено с геноцидна цел!

Помните ли как всички здравни капацитети ни убеждаваха, че ако достигнем 75% ваксинирано население, ще се върнем към нормалността? Е, България още е далеч от тази цифра, но погледнете какво се случва в другите държави. Протестите срещу мерките там са всекидневие, защото хората виждат какво става, как се променят правилата и че две години “световната наука” безогледно обслужва фармацевтичната.

Как да им вярваме на приказките, когато един-

ствено доказаната досега полза от ваксините е, че болестта протича по-леко. Не е малко и това, но имунизиранието също заболяват и заразяват, и са също толкова опасни за околните, колкото останалите. Въпреки това се ползват с привилегията на зеления сертификат, за която си мислеха, че е завинаги. Уви, и това се оказва лъжа. ЕК ни попада с новината, че въвежда срок на действие на тапята от девет месеца. След което ще трябва да си направим поредния бустер, за да ни бъде подновена. Бустер след бустер, затягане на ограниченията, локдауни при появата на всеки нов щам - това ни чака.

Амнезия

Мая ЙОВАНОВСКА

Някои проблеми бродят с години, правителство след правителство. Случва се дори отговорните, които не са си свършили работата, вече извън властта, с пяна на уста да вретят как същите тези проблеми трябва най-после да бъдат реше-

ни. Николина Ангелкова например, понастоящем депутат от ГЕРБ и бивш министър на туризма в две правителства на Борисов, рече миналата седмица от телевизорите, че най-последно трябвало да бъде създаден Гаранционен фонд за туроператорите.

През последните две години тази тема е изключително актуална заради кризата, която засегна много тежко туризма. И заради необходимостта да се защитят правата на туристите при фалит на туроператори. Не липсваха прецеденти с банкрути на големи и малки туроператори и в предшестващите КОВИД-кризата години. Затова през последните

поне 5-6 години това бе неизменно настояване от страна на туристическия бранш. А за целта са нужни и промени в Закона за туризма. Но въпреки постоянните призови от експертите, това не се случи. Необходимостта не успя да пробие властта. Та, явно амнезията е подгонила Ангелкова, която бе първият министър на туризма в най-новата ни история, и сега в ролята на опозиция се сети за несвършеното. Даже е интересно на кого ще се припише този, меко казано, пропуск.

Впрочем, по време на преговорите преди съставянето на кабинета представителите на ПП, БСП,

ИТН и ДБ в сектор “Туризм” единодушно се обединиха за създаването на Гаранционен фонд за туроператори и туристически агенции. Дано това стане факт и той да защити туристите - така, както е в много държави. Защото в тази криза фалитите станаха всекидневие.

Колкото до Ангелкова, която “блесна” с раздаването на боб пред Лувъра, още чакаме да каже колко туристи от Холивуд и Боливуд е успяла да привлече у нас. А как ще я запомним? Като министър на “златните” чадъри и шезлонги по родните плажове.

800 - **КАРЛ ВЕЛИКИ Е КОРОНОВАН ЗА ПРЪВ ИМПЕРАТОР НА СВЕЩЕНАТА РИМСКА ИМПЕРИЯ.** Освен с териториалното разширение и административната организация на новосъздадената Франкская империя, управлението му се свързва и с възрождането на изкуствата, религията и културата, известно като Каролингски ренесанс. В днешни дни Карл Велики е смятан не само за създател на френската и германската монархия, но и за “Баща на Европа” - империята му обединява по-голямата част от Западна Европа за първи път от времето на римляните, а Каролингският ренесанс насърчава формирането на обща европейска идентичност.

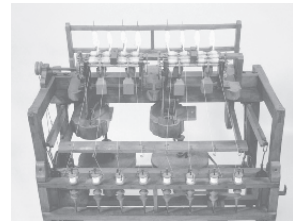

910 - **УМИРА НАУМ ПРЕСЛАВСКИ, СРЕДНО-ВЕКОВЕН УЧЕН И КНИЖОВНИК (Р. ОК. 830 Г.).** Православната църква го тачи и като един от светите Седмочисленици. Сведенията за живота му преди пристигането в България са оскъдни.

Има предположения, че е българин от Мизия. Според житието на Кирил и Методий от Климент Охридски Наум участва в тяхната мисия във Великоморавия в 868 г. Той е сред основоположниците на Преславската книжовна школа.

1732 - **РАЖДА СЕ РИЧАРД АРКРАЙТ, АНГЛИЙСКИ ИЗОБРЕТАТЕЛ (УМИРА 1792 Г.).** Създава предачната машина за памук (на снимката). Основател на съвременната текстилна индустрия. Смятан за един от бащите на Индустриалната революция във Великобритания. Въпреки че е бил сред най-богатите в страната, продължавал да работи по 15 часа на ден в текстилните си фабрики, защото много обичал работата си.

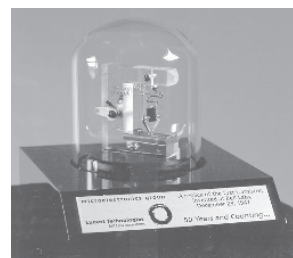
1906 - **ЗАГИВА ДАМЯН (ДАМЕ) ГРУЕВ, РЕВОЛЮЦИОНЕР (Р. 1871 Г.).** Деец на българското националноосвободително движение в Македония и Одринско, един от основателите и идеолозите на Вътрешната македоноодринска революционна организация. Наричан и “Волята на организацията”. Убит в престрелка с турските власти.

1922 - **БИ БИ СИ ЗАПОЧВА ДА ИЗЛЪЧВА НОВИНИ.** Първата частна радиостанция в света през 1927 г. придобива специален статут, като се финансира самостоятелно от събирателите лицензни такси. Във Великобритания BBC не излъчва реклами и платени съобщения.

1947 - **РОЖДЕН ДЕН НА ТРАНЗИСТОРА.** Американците Джон Бардийн и Уолтър Братейн в лабораториите “Бел Лабс” забелязват, че при поставяне на електрически контакти върху германиев кристал изходното напрежение е по-голямо от входното. Ръководителят на групата по физика на твърдото тяло в лабораторията Уилям Шокли оценява потенциала на това явление и през следващите няколко месеца фокусира усилията на екипа върху изследвания на полупроводниците. Самото наименование “транзистор” е създадено от Джон Пиърс като съкращение на “трансферен резистор”. За изобретяването на транзистора Бардийн, Братейн и Шокли са удостоени с Нобелова награда за физика за 1956 г.

Коледа

Образът на белобрадия старец открай време се превърна в един от неизменните символи на Рождество Христово. Никой не може да си представи празника без тази легендарна личност. Освен че носи подаръци на децата, не забравя и възрастните. От една страна, героят на това интервю се стреми да отговори на общоприетите представи и очаквания, свързани с настъпващата Коледа. А от друга, успява да разруши и някои стереотипи...

Интервю на
Альона НЕЙКОВА

■ Как най-често ви наричат - Дядо Коледа или Дядо Мраз? Имате ли роднинска връзка със Санта Клаус? Всъщност, каква е разликата между тези белобради старци, уважаеми?

- В целия свят имам различни имена - Дядо Коледа, Дед Мороз, Санта Клаус, Папа Ноел и така нататък. Но истината е, че съм обикнал тези различни имена. А най-хубавото е, че зад тях стои една и съща особа - добрият старец...

■ Колко често се е случвало невярващите да ви дърпат за брадата, за да се уверят, че сте истински?

- Много често са се опитвали, но никога не са успявали, защото в този момент явно магията работи в моя полза и не позволява децата да надникнат под брадата. Освен това доста мило обяснявам на по-малките, че дядо също го боли и ако ще пипат брадата, то нека просто я погаят и си намислят желание.

■ Как децата да ви различат от ваши имитатори, които твърдят, че са Дядо Коледа? Съществува ли някаква парола, която да гарантира, че пред тях не е самозванец?

- Знаете ли, децата усещат присъствието и самата енергия, когато дойде истинският Дядо Коледа. Тогава съмнението даже не присъства в пространството. Окорват очи, усмихват се, започват да се вълнуват по един различен начин и става чудо... Коледно чудо...

■ Защо смехът ви понякога изглежда престорен?

- Защото се превърна в марка, ако ми позволите да се изразя с модерни думи. Този смях даже е очакван. Ако не се случва по познатия начин, директно след това ме питат: А къде е любимото "Хо-хо-хо"?! И определено е важно децата да го чуят, точно преди да се появят при тях. Обичам си го!

На стр. 10

ДОБРИЯТ СТАРЕЦ:

Здраве, мир и любов са най-големият подарък за всеки

Българите има как да бъдат отново силни, стига да осъзнаят, че трябва да са задружни и толерантни, убеден е един от символите на Рождество Христово

Здраве, мир и любов...

От стр. 9

■ Много малки и големи мечтаят да работят като вас - само няколко дни в годината. Наистина ли само на празника се трудите?

- Да бъдеш Дядо Коледа е призвание, което те държи нащрек през цялата година. Аз, Снежанка и джуджетата се готвим наистина през всичките месеци, за да можем да се справим с най-важната задача - да направим щастливи всички деца по света. Нужна е перфектна организация, много труд и себеподаване на 100%. Именно децата и любовта ми към тях поддържат младия ми дух и ме държат на крака, защото, ако ви кажа на колко години съм, определено няма да повярвате...

■ Бихте ли разкрили - как се става Дядо Коледа? Или постът е запазен само за вас?

- Хубав въпрос... Но в никакъв случай не трябва да издавам тайната. Мистерията Дядо Коледа не бива да бъде разгадавана, защото, ако това стане, може би той просто ще изчезне завинаги...

■ С кого предпочитате да си "сътрудничите" за празниците - със Снежанка или с джуджетата?

- Ние сме отбор. Силен и сплотен отбор. Всеки е еднакво важен, затова никога не бих изразил предпочитания. Обичам ги, защото са ми като деца. Възхищавам се на любовта им към хората и ме вдъхновяват всеки ден с идеите си и добрата енергия, която струи от всички тях.

■ За какво най-много молят децата и възрастните, които ви пращат писма? Ще дадете ли някакъв съвет на тези, които забравят да го сторят?

- Децата често посочват само каква играчка искат. Наскоро обаче ми направи впечатление, че едно момиченце на име Фрея просто беше написало: "Дядо Коледа, обичам те! Ти най-добре знаеш какъв подарък съм заслужила за Коледа." Повярвайте ми, такива писма топлят най-много. И съвсем логично тези деца получават най-големите подаръци. Бих посъветвал дечицата да не забравят да напишат, че ис-

кат здраве, мир и любов за тях и техните близки, защото в нашия странен нов свят тези три неща могат да се окажат най-големия подарък...

■ Как стигате до семействата в българските градове и села, като се има предвид, че снегът и в празници, и в делници обикновено е непочистен, а комините са запушени с непотребни стари дрехи и вестници?

- Винаги стигам. Но, наистина, има редица препятствия понякога. Живеем в XXI век. Най-нормалното нещо на света е пътят да бъде почистен и достъпен. Колкото до запушените комини... така хората само запущват късмета си...

Много ми се иска българите мънишко да променят начина си на мислене. Малко повече да мислят един за друг. Българите има как да бъдат отново силни, стига да осъзнаят, че тази сила ще дойде от задръжността и толерантността един към друг. Не забравяйте легендата за снопа с пръчки на хан Кубрат. Трябва гражданите в големите градове да помислят за хората в селата и обратното. Не бива само и единствено да се вторачваме в собствения си комфорт. Трябва да се стремим всеки да се чувства добре, където и да се намира, каквото и да прави. Вярвам, че е възможно!

■ Ще разкриете ли какви са отношенията ви с катаджииите? Вероятно все пак се налага от време на време да превиштите разрешената скорост, докато обикаляте от къща на къща...

- Нямам проблем с катаджиите, защото Дядо Коледа има друг режим на придвижване, понякога го правя буквално свръхзвуково и катаджиите дори не разбират, че съм минал. Важното е едно - никога добрият старец да не става причина за произшествие на пътя или във въздуха...

■ Как успявате да стигнете до всички деца и възрастни, които са били за пример през годината, за да им раздадете подаръци? И какво се случва с онези, които не са били послушни в последно време? Наистина ли виждайте всичко, което правят?

СНИМКА ЛИЧЕН АРХИВ

Добрата физическа форма е важна за всеки

- Всичко на този свят има своята причинно-следствена логика. Всеки получава (или ще получи) онова, което е заслужил. Аз винаги давам шанс на лошите и вярвам, че ще станат добри, затова и те получават по нещо. Но заедно с подаръка оставям бележка с вдъхновяваща притча за промяната, която трябва да направи дадено дете или възрастен. Колкото до онези, които наистина са правили добрини, били са послушни и са променяли света с хубави постъпки, те винаги имат специални подаръци, и то напълно заслужени...

■ Децата обикновено получават за Коледа и Нова година големи подаръци. Защо обаче при зрелите хора размерът им намалява обратно пропорционално на възрастта, а стойността се увеличава?

- При децата и при някои възрастни определено колкото е по-голям подаръкът, толкова по-хубав е той. Наистина така мислят. Но не винаги е така...

Подаръкът е най-хубав, когато е подходящ за конкретното дете или възрастен. Подаръкът е най-хубав, когато е поръчан с много любов. Подаръкът е най-хубав, когато ще развълнува и усмихне онзи, който го получава. А какъв е размерът му... няма никакво значение. Знам, че много дами ще се усмихнат на това изречение, но аз вярвам, че е така...

■ Получавате ли заплата за работата, която вършите? Питам, защото мнозина се чудят откъде вземате пари за толкова много подаръци всяка година...

- За малко да си помисля, че сте от НАП след този въпрос... Дядо Коледа има подкрепата на родители, баби и дядовци, лели и чичовци. Разбира се, че те помагат със средства, за да могат джуджетата да направят най-хубавите подаръци. А колкото до моето възна-

Имайте вяра, правете каквото трябва и мечтайте!

раждение... щастливите и пълни детски очи са ми достатъчни...

■ Заслужават ли според вас българските политици и управници коледни подаръци? Ще има ли и за тях по нещо "от сърце"?

- Българските политици отдавна не вярват в Дядо Коледа и, както забелязвате, сами си "купуват" подаръците. Но... в един хубав, слънчев ден всичко ще си дойде на мястото...

Сега виждам, че има нов парламент. Да си опичат акъла и да работят в името на народа!

■ Използвате ли в работата си някакви съвременни технологии - смартфони, таблети, джипиеси?... Имате ли профил в социалните мрежи?

- Дядо Коледа задължително трябва да е в крак с времето. Използвам всички модерни технологии, за да съм добре информиран. Чувам и виждам всичко! Затова и успявам да поддържам 100-процентово КПД. Един ден обещавам да ви покана в огромната ми лаборатория в Лапландия и да разкрия много от моите тайни, но още е рано за това...

■ Кога препоръчвате да се махнат елхата и коледно-новогодишната украса? Вероятно и вие знаете вица, че в някои семейства спорят по въпроса чак до майските празници...

- Всеки сам си "преценя" докога да държи украсата. Мисля, че докато има празнични мисли и коледен дух в дома ви, украсата ще стои и ще носи уют. "Колкото повече, толкова повече" - е казал великият Пух...

■ Кога наистина се сбъдват желанията?

- Страхотен въпрос! Желанията се сбъдват, кога-

то сте наистина готови за тях. Има сила, която сякаш знае кога трябва да настъпи този момент. Имайте вяра, правете каквото трябва и мечтайте!

■ Според вас каква е тайната на доброто изкарване на Коледа и Нова година?

- Тайната е следната - тесен семеен или приятелски кръг, приятна размисъл, хубави песни, сняг навън, вкусна храна, любов и топли прегръдки...

■ В какво вярва Дядо Коледа?

- Дядо Коледа вярва в доброто, което живее вътре в хората. Хората по природата са добри създания и ми се иска да не забравят този факт. Бъдете добри, мили мои!

■ Заслужили ли са (по)читателите на ДУМА и екипът на вестника ни специален поздрав от вас?

- На вас и вашите читатели мога да кажа само следното: Думата е силно оръжие. Използвайте го по предназначение. Старайте се да бъдете посланици на истината с думите си! Казвайте често "Обичам те" и пълнете думите, които изричате, със силна и добра енергия! Весела Коледа! Хо-хо-хо!

В ролята на Добрия старец се превъплъти Георги Николов-Жорони, известен (у нас и по света) като водещ на различни тържества от Парти агенция "Джунйър старс", вдъхновяващ комедиант, бохем по(д) душа, хуморист, сценарист и наистина талантлив актьор. Светли празници на него и от всички нас!

Мистерията на празника не бива да се разгадава

Библиотекар не е просто професия, а призвание

Ана Александрова от НЧ „Съгласие 1869“ в Плевен продължава да образова и забавлява малките читатели, дори когато пандемията ограничава срещите им на живо

Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

“Когато бях на 9 годинки, публикувах моето стихотворение “Мартенички” във вестника. Още тогава обичах да пиша. По-късно, в прогимназията, когато изучавахме ново произведение по литература, учителят винаги вдигаше мен да го прочитам. Казваше, че имам ясна дикция и чета увлекателно, което много ме запали по четенето.”

Това разказва библиотекарката Ана Александрова, родом от град Гулянци, горда майка на две прекрасни момчета - на 12 и 5 години, нейните големи помощници в това да е винаги “в час” какво искат и харесват децата. Завършила е средно образование в родния си град. А в УниБИТ в София получава бакалавърска степен по книгознание и книгоразпространение, след което си намира много добра работа в столицата. Но скоро осъзнава, че ѝ липсват семейството и близките, родният край - “аз съм изключително емоционален човек, затова реших да се върна и да остана тук”. Преди две години се премества със съпруга и синовете си в Плевен. Съвсем случайно научава, че от Народно читалище “Съгласие 1869” търсят библиотекар, явява се на интервю и...

„така започна моята приказка“

Наскоро Ана Александрова бе удостоена с отличието “Млад библиотекар на годината 2020” от Българската библиотечно-информационна асоциация. Признава, че е изключително щастлива и развълнувана. Призът ѝ носи огромно удовлетворение, но и ангажираност да продължава да влага сърце и душа в работата си. Най-голямата ѝ награда обаче си остава всяко дете, което влезе в библиотеката, усмихне ѝ се още от вратата, прегърне я и каже с искрена детска любов: “Здравей, како Ана!”

Престижното отличие бе

вържено официално на церемония в Регионалната библиотека “Пейо К. Яворов” в Бургас, в рамките на XXXI Национална конференция “Библиотеките - предизвикателства и трансформации в КОВИД-среда”. В контекста на темата разговаряме как Ана е продължила своята дейност при ограниченията през последните две години.

В средата на март 2020 г. библиотеката в НЧ “Съгласие 1869” затваря врати за близо два месеца. Според мен децата бяха най-ощетени от обстановката в страната, те се отделиха от своите връстници и приятели, но го приеха героически. Затова реших да ги изненадам, като им разкажа една приказка - онлайн, за да им вдъхна кураж и надежда. Само че исках приказката да е нова, някоя, която децата не са чували, затова измислих своя и я нарекох “Чудесата се случват”, разказва Ана. Качват записа на фейсбук страницата на читалището и скоро той става много популярен. Получават положителни коментари и отзвук от родители и деца. Това я подтиква да започне да записва приказки. И така месец и половина чете всяка вечер точно в 20 ч., като в началото поздравява по едно от децата от негови роднини, близки, учители, които поради обстановката не може да са до него физически. Постепенно се оформя решението да бъдат обхванати и по-големите ученици, за които се открива рубриката “Знаете ли, че”. Главната цел е да научават по достъпен и лесен за тях начин нови факти, които да им бъдат полезни и в училище.

След като библиотеката отваря отново, много деца отиват при Ана, за да се запознаят с нея на живо. Някои от тях пожелават да си заемат

възниква идеята да се провеждат Летни занимания към библиотеката

Всяка сряда и петък Ана се среща с децата, чете им откъси от книги и биографии на автори от списъка със “задължи-

СНИМКИ ЛИЧЕН АРХИВ И НЧ “СЪГЛАСИЕ 1869”

Семейството на Ана

Наградата

книжките, от които е чела онлайн. Имат нужда от нещо ново и интересно - така

телната” литература за през лятото. След прочита и трупането на нови знания преминават към развлекателна част - редене на пъзели, образователни игри, кратки драматизации. Ана установява, че децата много се вълнуват и се радват, когато влизат в роли, затова решава да отбележат края на летните занимания с пиесата “Спящата красавица”, която малчуганите играят пред своите близки.

В момента читателите на Детския отдел на библиотека-

Ана Александрова със своите малки читатели

та са около 400. През летния период заемат повече книги от “задължителния” списък, а през останалите месеци - приказки, енциклопедии и др. Внимателната библиотекарка ги насочва в избора, но на първо място се старее да ги накара да се почувстват спокойни, да опознаят библиотеката и новите книжки.

Четенето още от ранна възраст е много важно за децата - помага им при общуването, както и да бъдат по-уверени, помага им и в уроците,

убедена е Ана. Тя им разкрива, че четенето може да бъде много интересно и забавно и че единственият вариант да седят удобно вкъщи на дивана, а едновременно да са на хиляди километри, в непознати земи, дори в други време-на, е когато четат книга.

Детският отдел в библиотеката на НЧ “Съгласие 1869” наскоро е обновен. За последната година той има над 120 нови читатели, което е и основен мотив да се направи това място още по-приветливо, по-уютно и приказно.

Децата са нашето бъдеще и нашата светлина в тунела

казва Ана. И добавя, че ръководството на НЧ “Съгласие 1869” никога не е pestило време, средства, желание и любов за библиотеката. И макар да е трудно, прави и невъзможното тя да съществува още дълги години. За Ана и колегите ѝ библиотекар не е просто професия, а призвание. Така че всичко е съвкупност от общите им действия. Разбира се - и на добрия мениджмънт, благодарение на който средствата за читалищна дейност се изразходват по предназначение.

Буквално преди дни са пристигнали книгите от поредния спечелен проект по програмата “Българските библиотеки - съвременни центрове за четене и информираност” към Министерството на културата, така че библиотеката се е обогатила със стотици нови заглавия. Тя се допълва и чрез различни инициативи, в които гражданите на Плевен се включват с готовност и даряват книги.

Това плевенско читалище е един от примерите как типично българската, възрожденска обществена институция продължава да живее активно, да възпитава, да приобщава интелигентни, любознателни хора с разностранни интереси. НЧ “Съгласие 1869” е основен културен център на града, то е не само най-голямото, най-старото, но и най-дейното читалище в региона, допълва Ана и разказва колко разнообразни и полезни активности се развиват успешно в него (*повече за тях четете в сайта на ДУМА*).

Съвременните деца са различни, но това не ги прави лоши или по-незнаещи, заявява Ана. Те живеят в днешното време, трябва да се приспособяват и съобразяват с различни трудности, които ние не сме имали като деца. Може да са обсебени от мобилните устройства, но са запазили детското любопитство - да научават нови неща, да се забавляват с приятели и съученици, да им се случва нещо различно. Ние, възрастните, винаги трябва да сме “на една ръка разстояние”, за да им помагаме и да им показваме правилния път. Но да го правим по достъпен за тях начин, “на техния език”, за да стигнат нашите думи до тях и да бъдем наистина полезни, твърди любимата библиотекарка на плевенските малчугани.

Колективът при НЧ “Съгласие 1869” в Плевен е сплотен, усмихнат и с несекващо творческо вдъхновение

Изминалата 2021 година определено премина под обсадата от КОВИД-19, но за България - и под знака на изборите. Наложих се да гласуваме три пъти за парламент, докато най-сетне се формира парламентарно мнозинство и бе постигнато съгласие за коалиционен кабинет. Последният вот бе 2 в 1, защото съвпадна и с първия тур на изборите за президент. Не липсваха скандали около начините на гласуване, обвинения за протиепидемичните мерки и опитите за пресичане на схемите с купуване на гласове. На политическата сцена се появиха нови формации като "Продължаваме промяната" и "Има такъв народ". Партии, участвали в досегашното управление, останаха извън парламента. ГЕРБ за първи път от години бяха поставени в изолация и вече са опозиция.

За БСП годината бе важна - отбелязана бе 130-годишнината от началото на организираното социалистическо движение в България. Традиционният събор на Бузлуджа също мина под това мото, проведоха се и различни тематични дискусии и прояви

СНИМКИ МИХАЕЛА КАТЕРИНСКА

При два от трите vota тази година гласуването бе само на машина. Президентът Румен Радев благодари на служебния кабинет и изборната администрация, че са направили всичко възможно за осигуряване честността на vota

Дори децата станаха заложенници на пандемията. Имаше неясноти около присъственото обучение, както и за въвеждането на тестове за КОВИД-19

Главният прокурор Иван Гешев продължи да е причина за многобройни политически скандали. Липсата на отчетност и многобройните му правомощия за пореден път бяха критикувани както у нас, така и в ЕС. Очаква се новото парламентарно мнозинство и правителството да иницирират законови промени, свързани с промяна на статута му

Порои и наводнения отново създадоха трудности в редица региони на страната

Хиляди социалисти се събраха на традиционния събор на Бузлуджа

Президентът Румен Радев и вицепрезидентът Илияна Йотова безапелационно получиха втори мандат. На втори тур двамата спечелиха симпатиите на 1 539 650 българи, които съответстват на 66,72% от гласувалите

Корнелия Нинова стана вицепремиер и министър на икономиката и индустрията след формирането на коалиционно правителство. БСП получи още три министерства - социалното, земеделското и на туризма

След като през годината имаше няколко неуспешни опита за сформирание на правителство, през декември "Продължаваме промяната", БСП, "Има такъв народ" и "Демократична България" съставиха коалиционен кабинет, който бе одобрен от парламента

КОВИД-19 промени и начина за гласуване - имаше много мобилни секции и екипирани членове на избирателни комисии

След седем месеца като служебен министър и министър-председател Стефан Янев предаде щафетата на Кирил Петков

След дълго странене от медийни изяви и политическа активност Делян Пеевски се появи отслабнал и готов да бъде народен представител. Санкциите по закона "Магнитски" не смутиха дейността му

Съкровище от библиотеката на мама

„Топлата ръкавичка” от Ангел Каралийчев се завръща точно за Коледа с илюстрациите на Любен Зидаров

В навечерието на коледните празници издателство „Ентусиаст” публикува отново една от най-обичаните детски приказки на Ангел Каралийчев - „Топлата ръкавичка”. Книжката идва с емблематичните цветни илюстрации на един от най-популярните български художници Любен Зидаров и отвеща да хлапетата на зимната пързалка, където ги очакват много познати и любими герои.

След „Мимето” от Асен Босев, „Топлата ръкавичка” става част от новата поредица на „Ентусиаст” „От библиотеката на мама”, в която предстои да бъдат преиздадени още знакови детски творби на български автори. Така съвременните малки читатели ще имат възможност да се докоснат до книжните

съкровища от детството на своите родители, но и да опознаят един нов художествен свят.

Има ли по-хубав новогодишен подарък от топли вълнени ръкавички, изплетени от мама? Може и да има, но за Тошката това е най-чудесната изненада в празничната нощ. Момчето ги слага и отива на пързалката. А там - там се случват много интересни срещи. Изглежда, топлата ръкавичка, която малкото момче губи, се превръща в най-чудния подарък за горските животни. Зайко Мустаков, Кума Лиса Кокшарска, Вълкан Вълканов, Медун Мецанов - всички те се впускат в шура надпревара, за да отличат най-достойния притежател на безценната вещ. Ах, дали изгубената ръкавичка някога ще се върне при Тошката?

АНГЕЛ КАРАЛИЙЧЕВ (1902-1972) е писател и преводач, известен със своите разкази и книги за деца. Работи като редактор и сътрудник в няколко периодични издания и издателства. Пише разкази, пътеписи и приказки, преразказва български и чуждестранни приказки и легенди.

През 1974 г. посмъртно му е присъдена Почетна грамота на името на Андерсен за една от най-обичаните му книги - „Приказан свят”, и е вписан в почетната книга „Ханс Кристиан Андерсен” от Международния съвет за детско-юношеска литература.

Роден през 1923 г., ЛЮБЕНЗИДАРОВ днес е един от най-разпознаваемите и обичани български илюстратори, посветил над седем десетилетия на илюстрацията за деца и за възрастни, както и на изкуството на книгата. Ра-

боти в областта на графиката, живописата, стенния художествен текстил и е сред основоположниците на българския комикс.

Неговият илюстраторски талант е оценен в световен мащаб. „През годините моя творческа задача станаха над две-

ста книги, много от тях илюстрирани и преиздавани по няколко пъти. Щастлив съм, че те се оказаха моята духовна връзка с няколко поколения читатели”, споделя художникът.

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

ЛАВИЦА

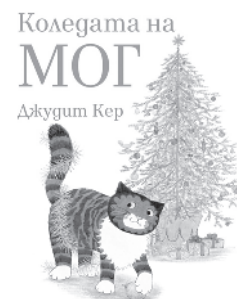
“ЗАЙЦИ НА КИНО” от Ран Босилек издава ИК “Колибри”. В сборника са събрани предимно непознати на читателите стихотворения на Ран Босилек, които не са били публикувани от десетилетия, а някои от тях - близо век. За първи път те излизат в периода 1922-1943 г. в детското вестниче “Врабче” - част от илюстрованото списание “Детска радост”, на което Ран Босилек е бил главен редактор. Във всеки брой, на първа страница на приложението за най-малките - “Врабче”, той публикува по едно свое детско стихотворение. Сега книгата излиза с чудесните съвременни илюстрации на художничката Лилия Тодорова.

“ВАКАНЦИЯТА НА ДЯДО КОЛЕДА” издава изд. “Дамян Яков” в превод от фински на Росица Цветанова. Това е най-новата книга за Добрия старец, написана и илюстрирана от неговия личен пиар - Маури Кунас. След Бъдни вечер в Корватунтури започва заслужена ваканция. Тя продължава 12 весели дни: от Коледа до Йордановден. Дядо Коледа и джуджетата си прекарват коледните празници като всички останали: получават подаръци, хапват вкусоти, състезават се с коне на Стефановден, играят и лудуват. В Корватунтури обаче има и уникални коледни традиции.

“КОЛЕДАТА НА МОГ” от Джудит Кер издава “Лист” в превод на Мария Донева. Котката Мог посреща първата си Коледа. Историята и картинките на Джудит Кер пренасят малките и големите читатели в дома на семейство Томас в навечерието на Рождество. Козината на Мог е все така загладена и шарена, мустаците стърчат като антени, но очите й стават кръгли като палачинки, щом вижда... ходещо дърво. Че даже и говорещо! Лапите й тутакси я изстрелват и какви чудеса се задават след скока - трудно е за разправяне. По някое време Мог даже прави салто през комина, но накрая всичко завършва добре, защото Коледа е време за възшебства и топлота.

“КОЛЕДА ЗАВИНАГИ” от Карън Шейлър издава “Сиела”. Коледа съвсем не е най-любимото време от годината за писателката на летни романи Райли Рейнолдс. След трагичната загуба на баща си тя започва да прекарва зимните празници на слънчевите плажове на Хаваните. Но когато издателят й съобщава, че последната й книга е пълен провал, Райли решава, че е време да напише коледен роман и да бъде част от лагер в хижа на Коледното езеро. С увлекателния си стил авторката успява да зарази с коледен дух дори и любителите на лятото, а като бонус към книгата читателите ще открият няколко празнични рецепти с дъх на канела.

СБОРНИК

НЕДА АНТОНОВА е авторка на повече от два десет романа. На голям читателски интерес се радва трилогията “Възкресението”, а също така “Първият след Бога. Любовта и смъртта на Васил Левски”, “Баладата. Любовта на Ботев и Венета” и най-новият й роман “Безмълвие. Греховната младост на Паисий Хилендарски”. Книги на Неда Антонова са преведени на френски, руски, чешки и полски.

Прозрения за смисъла, за вярата и надеждата, за любовта и избора, за

Неда Антонова написа книга - алгоритъм на една човешка душа

вътрешната хармония на човек, намерил себе си и своето поприще, ще открием в новата книга на Неда Антонова “Пепел от мислеща тръстика”, която издателство “Хермес” публикува наскоро. Животът на всеки от нас се побира в десетина изречения. Има дни, дори години, минали, без да ни оставят спомен. Като че друг ги е живял вместо нас. Човек невинно знае, че е жив. И идва ден, когато - за да се увери! - той си брой белезите: външни - от нанесените му рани, вътрешни - от раните, които той е нанасял. Тази книга е такава: сборник белези от съществуването. Тук са подбрани дори синините, с които идните битки ще ме отличат, споделя авторката.

По думите на редактора Стойко Вартоломеев това е “блестяща книга. Писана с душата на поет и опита на мъдрец. Прозрения за смисъла, за вярата и надеждата, за любовта и избора, за вътрешната хармония на човек, намерил себе си и своето поприще. Мъдра книга, мъдра и ефирна. Алгоритъм на една човешка душа - Душата на Неда Антонова”.

“Пепел от мислеща тръстика” се появява след поредица исторически романи на Неда Антонова. В интервю на издателството писателката споделя: “Интуитивно бих определила тази книга като портрет на писателя, изобразен чрез свързване на точки; или пък сборник белези от съществуването; понякога ми изглежда като шепка камъчета с отпечатъци от сбъднати молитви... Но мисля, че най-буквалното определение би било най-вярно: книга с изречения, които нямат връзка помежду си.

...Блез Паскал е нарекъл човеците тръстики, най-крехкото нещо в природата, но мислещи тръстики. (Според мен - колкото по-мислещи, толкова по-крехки.) А пепелта е онова, което остава от младите и зелени стръкове, след като изгорят. Купчинка прах, която поне малко ще ги надживее. Нещо като писаното слово.

Искам да споделя с читателите едно изречение, което по технически причини не намери място в книгата: “Най-важното е душата ти да не се срамува от тебе!”

Магията на светлите празници по света

Където и да се отбелязва Рождество Христово, най-важна е страхотната атмосфера, обединяваща хората в различни краища на планетата ни

Рождество Христово е най-светлият празник, честван и харесван от повечето жители на земното кълбо. Независимо от многообразните традиции, религии, климатични условия, дати и имена на този ден, всеки човек на планетата ни открива неподправена магия и в приготовленията за тържествата, и в събиранията на най-близките край трапезата.

Надниквайки в любопитни коледни детайли, характерни за някои страни по света, имаме шанс не само да се обогатим духовно, но и виртуално да споделим празничната атмосфера дори с непознати.

В Канада честванията на Рождество са немислими без яркия обичай, наречен

Най-грозният коледен пуловер

Забавната традиция, която се заражда преди повече от половин век, се разпространява не само в САЩ, но и в някои европейски страни. Всичко започва с подаръците на майки и баби, които държат да осигурят на цялото семейство ръчно плетени дрехи с изображения на снежни човеци, елени, джуджета и други празнични персонажи. Въпреки сарказма на околните, обличането на такива пуловери за тържествата се смята за почти задължително. Ритуалът до такава степен става част от традицията, че през 80-те години на XX век производството на червено-бели шапки, жилетки и елечета достига промишлени количества. А преди две десетилетия във Ванкувър организират първото парти, посветено на... грозния коледен пуловер. Креативните почитатели на традицията, която цели да предизвика единствено повече усмивки, започват търсенето на възможно най-странния екземпляр от тази дреха колкото може порано, като цените достигат 90 долара. Имайки предвид, че се облича само веднъж, удоволствието изобщо не е от евтините.

Приказката оживява върху заешко ухо

Особени са коледните празници и във Финландия. И няма как да е иначе, понеже именно в тази страна живее Йоулупукки (Йоулу - Рождество, пукки - козел). Добрият старец обитава планината Корватунтури (Корва - хълм, тунтури - ухо (което действително прили-

ча най-много на заешкото)) и затова толкова добре чува желанията на всички деца по света. Интересно е също, че самото название на месец декември на фински звучи като Рождество. И никой вече не се учудва, че в този период цялата скандинавска държава се превръща в истинска приказка.

Вещица с метла разнося подаръци

Рождество Христово на Ботуша не минава без Ла Бифана. Традицията повелява именно тя да отговаря за някои важни празнични атрибути, сред които най-желани за децата, разбира се, са подаръците. Добрата вещица ги разнося, яхнала метлата си, затова не бива никой да се учудва, че този образ е по-обичан дори от познатия на всички Санта Клаус, който в Италия е известен с името Бобо Натале.

Рекордна подготовка и фенер като звезда

Интересен коледен обичай от векове се спазва на Филипините. За празника започва да се говори и мисли поне четири месеца по-рано - още от края на август или началото на септември. Така

смело може да се смята, че островната държава отбелязва най-дългото Рождество Христово. Също така един от символите му е традиционният фенер, наречен парол, който задължително е с формата на Витлеемска звезда. С него се украсяват къщите и улиците през целия период на тържествената суматоха.

С ролкови кънки на църковна служба

Наистина необичайно се отбелязват светлите дни във Венецуела. Жителите на страната превръщат Колела в незабравима и специална, въпреки че нямат нито сняг, нито шейни. Но пък предлагат страхотна алтернатива - до църквата за празничната литургия се стига с... ролкови кънки. А за да могат всички да спазят традицията, движението по пътищата е строго забранено за автомобили и друг вид транспорт.

Още един странен обичай е характерен за Боливарската република: от прозореца на апартамента или къщата се спуска въже, вързано за крака на детето, което остава вкъщи на Рождество. А когато родителите се върнат от службата в храма, задължително трябва да дръпнат връвчицата - ей така, за по-голяма сполука.

Долу телевизора, да живеят гората

Нищо вече не може да попречи на жителите и гостите на Исландия да се наслаждават на общуването в

най-светлите дни от годината. Учудващата мнозина традиция за отказ от телевизия на Колела е подкрепена и от правителствен указ. Така хората имат възможност поне да опитат да компенсират евентуалната липса на внимание, което неволно са пропуснали

да демонстрират към близките и приятелите. В кулминацията на празненствата обикновено се превръща активната почивка навън със семейството. Има ли нещо по-зареждащо от време, прекарано заедно, на чист въздух, сред сняг и приказно красива гора?...

Късмет за българите

Колела и Нова година са едни от най-светлите празници и в страната ни. Приятели, близки и цели фамилии се включват в приготовленията, като осигуряват подаръци за всеки от сърце и богата трапеза от нечетен брой постни ястия на Бъдни вечер. Традиционните сърмички от кисело зеле, пълнени сухи чушки, ошав, тиквеник и питката с паричка за късмет са само малка част от ястията, обичани от всички българи. Сутринта на 25 декември неколцина млади мъже, облечени в красиви носии, обикалят от къща на къща и пеят обредни песни, за да е плодородна година, а стопаните да имат здраве и бекет. По-късно близки и приятели се събират край масата, за да се отдадат на сладки приказки и вкусни месни гозби. Защото споделянето на храната и уютта във всеки дом е част от народопсихологията ни.

Вместо с традиционни за темата кадри, материалът е илюстриран с детско судоку и картинка за оцветяване, за да е още по-голямо забавлението на празника - и за малките, и за големите ни читатели.

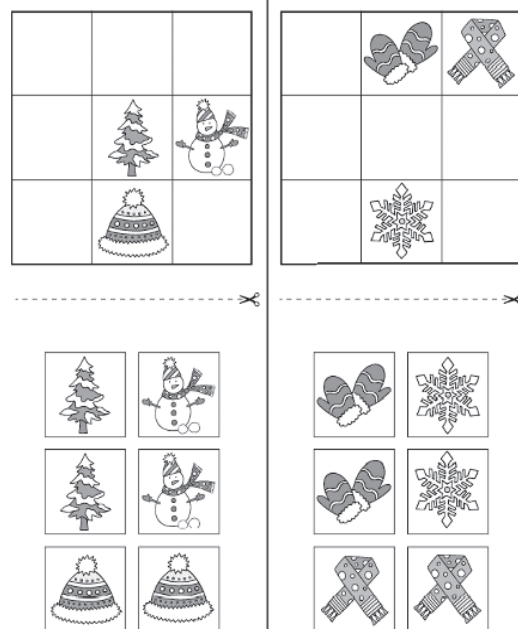
ЧЕСТИТО РОЖДЕСТВО!

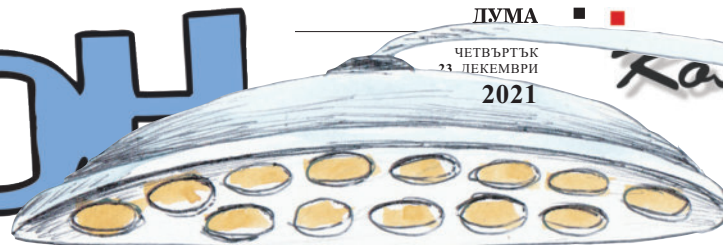
Подготви Аълана НЕЙКОВА

ОЦВЕТЯВАНЕ ЗА НАЙ-МАЛКИТЕ ЧИТАТЕЛИ

КОЛЕДНО СУДОКУ

КЪОШЕ НА КЛАСИКА

Кираджийски кон

Стоян МИХАЙЛОВСКИ

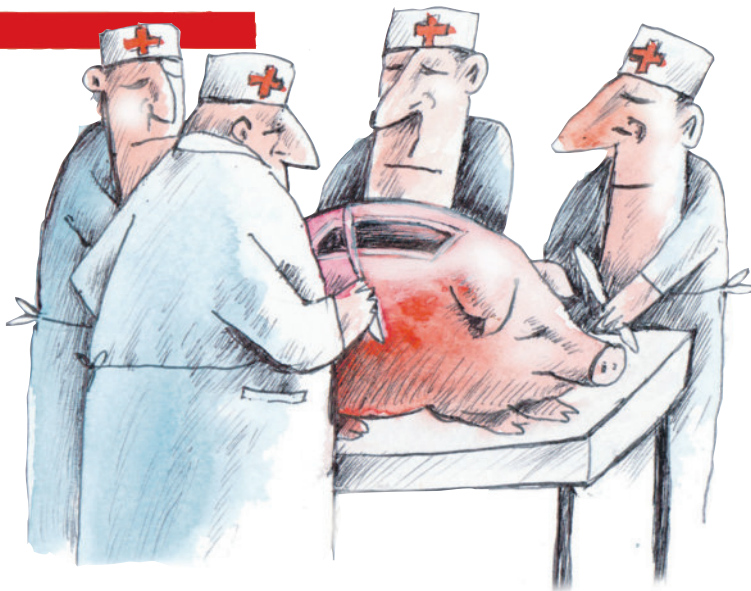
Куц, крантав кираджийски кон съгледал угоена свиня,
лежаща сред една смрадлива, кална бара...
- Кажи ми, я попитал той, от свят ли си лишена?
Да киснеш в мръсотия и да се цапаш, кой те кара?

Свинята отговорила: Тъз локва е гнуснава;
но в този локва, друже, аз добрувам, дебелея!
Аз не ламтя за почести и за световна слава
и предпочитам в тинята, ей тъй, да си живея!

Ти, както виждам, работиш, потиш се, коньо простий;
затуй ти мязаш на една торба със кости!
Ще те похвалят, знам; но пак ще си останеш кранта.

Легни при мен!... Покоят е по сладък от таланта!...
- Не! - рекъл конят, - сбогом! По добре да пустаня
в почтенно звание, нежели в позора да тлъстеея!

1893 г.

ИЛЮСТРАЦИИ АНАТОЛИЙ СТАНКУЛОВ

ЛАФ НА БРОЯ

Васил СОТИРОВ

Тази държава съвсем се изръби - ходим по ръба, но не сме и светци. Знаем си всички и кътните зъби. И липсват мъдrecи...

КОЛЕЛОТО

ЗА ЛЕТИЩЕТО

Не ги разбирам тия от банките. Първо ми звънят и ме канят да взимам пари, после започват да звънят и настояват да им ги връщам!

ЗНАЕТЕ ЛИ, ЧЕ...

Размерът няма значение, ама има смисъл. Същото е с количеството погълнат алкохол! Няма значение колко си изпил. Но винаги има смисъл!

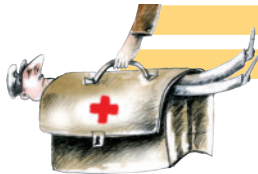
ДЖЕЗВЕ

ГРАФИК НА ПРАЗНИЧНИТЕ ДНИ

20 декември - подготовка за Края на света
21 декември - начало на Края на света
22 декември - официално празнуване на Края на света
23 декември - край на Края на света
24 декември - Бъдни вечер
25 декември - Коледа
26-31 декември - подготовка за Новогодишната нощ
31 декември - Нова година
3 януари 2022 - Край на света по стар стил

ДОКТОР СПАС

И НЕГОВИТЕ ПАЦИЕНТИ

Мъж се оплаква:

- Жена ми е ужасно мнителна! Ако се прибера рано вкъщи, мисли, че сигурно искам нещо от нея. Ако се прибера късно, си мисли, че вече някъде съм го получил.

ФOLKБИТАК

Българският народ пие така, като че ли за това му плащат!

ПАРДОН

Указания за CV

Гинчо ПАВЛОВ

Пак прочитам бройките на КОВИД... И ето какво ще река - при вече ясно очертаващия се разкол и дерибейство, една автобиография в близкото бъдеще ще започва така:

"Произхождам от прогресивно ваксинирано семейство..."

НАЕМАМЕ СЕ

Георги ГЪЛОВ

Уважаеми зрители, драги присъстващи и вие, хора, с ежедневните забележки.

Измина още една тегава година. Много неща се обещаха, други се забравиха. Много неща отпаднаха, други неща ни напълзяха. Обаче остана една торба несвършени неща.

Добре - каквото било, било!

Да продължим напред!

Идва нова година - време е да поемем нови обети и да се борим със старите грижи!

Ние, свободните граждани, поемаме задължението да отстраним грешките на полицията и да въведем ред по улиците.

Ние, униформените полицаи, поемаме задължението да отстраним грешките на земеделците и качествено и в срок да приберем реколтата от полята.

Ние, кадровите земеделци, се наемаме да отстраним от ръководните места некадърните духовници и да заемем с чест и достойнство техните места.

Ние, истинските духовници, с чест приемаме задължението да поправим срамната работа на учителите, дето я вършиха-недовършиха в училищата.

Ние, дипломираните учители, сме готови да поемем ръководните постове в държавата, окепазени от нашите политици.

Ние, лекарите, поемаме ангажимента да се справим с реформата в нашите училища, която хем я има, хем никаква не се вижда.

Ние, редовите военни, ще положим всички сили най-накрая да въведем ред в болниците и да излекуваме нацията от всичките й болести.

Ние, политиките, поемаме грижата да оправим до край родината ни, а в свободното си време - да коригираме грешките на журналистите, докарали ни толкова беди в управлението на държавата.

Ние, журналистите, поемаме грижата да ръководим тази държава и най-после да я излекуваме от болестите и сърбежите й.

Ние, бизнесмените с белите якички и яката охрана, се наемаме да участваме в управлението на страната, честно и почтено, да изправим всички кривици, всеки ден да казваме истината и винаги да подаваме ръка на ближния - нещо, което никой не прави в тази страна.

Ние, бандитите, които движим сивата икономика, обещаваме да извадим всичко на светло, да плащаме всичките си данъци и задължения и да се грижим хората да спят спокойни и усмихнати.

Ние, затворниците от местата за изтърпяване на наказанията, поемаме обещанието да бъдем истинските демократи и строители на нова България, ако намалите присъдите ни и ни пуснете на свобода.

Ние, хумористите, поемаме задължението да разсмиваме всички с това как някой цял живот върши работата на други заради други и все не е на мястото си.

А ако не достигнат силите ни, вие, братя и сестри, го донправете заради нас - просто се смейте на воля и от сърце, нищо, че не е за смях цялата тази работа.

Догодина, до амина!

ВЕНЦИСЛАВ ДИМОВ е доктор на науките, професор в Софийския университет “Св. Климент Охридски”, Факултет по журналистика и масова комуникация (лекционни курсове “Медийна музика”, “Антропология на популярната музика”, “Звукът в онлайн медиите” и др.). Ръководител на изследователската група “Етномузикология” в Института за изследване на изкуствата, БАН. Изследва традиционна (фолклорна), популярна музика и етнопоп; антропология на музиката и медиите; културни и медийни индустрии. Автор на над 200 научни изследвания и статии, сред които монографиите “Етнопоп-бумът” (2001); “Добруджа: памет и песен” (2012); “Музиката за народа на медийния фронт (Меката власт на народната и популярната музика в Социалистическа България)” (2019) и други; съавтор с Лозанка Пейчева на книгите “Зурнаджийската традиция в Югозападна България” (2002) и “С хоро и песен, с перо и слово. 120 години от рождението на Райна Кацарова” (2021); съавтор на учебници и учебни помагала (учебници и книги за учителя - Музика за VIII, IX, X клас на изд. “Просвета” и др.). Сценарист на документални филми, автор и водещ на радиопредавания и телевизионни програми, автор на журналистически публикации в печатни и онлайн медии. Член е на Съюза на българските композитори - секция “Музиковеди”, Съюза на българските журналисти, ICTM - Международен съвет за традиционна музика при ЮНЕСКО (член на борда и заместник-председател на Националния комитет на ICTM), член на УС на Националния младежки фолклорен съюз.

ПРОФ. ВЕНЦИСЛАВ ДИМОВ:

Има смисъл заедно да кажем: „Да бъде!“

Традицията, фолклорните ритуали, песни, танци са онези живи филизи, от които продължават да струят соковете на нашето, българско Дърво на света, казва известният етномузиколог

Интервю на Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

■ Проф. Димов, в навечерието сме на светли празници. Подготовката за Бъдни вечер и за Коледа е съпътствана с радостно вълнение и шетня. Извън украсата и светлините по улиците, трескавото пазаруване, за да изненадаме близки и приятели с интересен подарък и да наредим богата трапеза, какво всъщност означават тези празници? С какви равностетки, предзнаменования и надежди са свързани?

- Игнажден в някои от българските краища някога са наричали Единажден - първи ден, Млада година. Той според християнския календар е празник на Свети Игнатий Богоносец, но в народната ни вяра е Новият ден, с който започва Младата година, когато се ражда Младият бог - новото слънце в навечерието на деня на зимното слънцестоене. Започвам с този традиционен празник, защото той пази досега да магята на първия ден и новото начало: наричат го още Полязовден - първият, който влезе в двора на къщата или в дома, ще вешае каква ще е годината, бъдното, берекетът - добра или лоша. От “Игната до Коледа” се е замъчила Божя майка в коледните ни песни, да си роди Млада бога, а с него - да се прероди отново светлината и светът. Така че идните дни, в навечерието на Бъдни вечер, Коледа и Нова година, за мен са светли дни, в които да се съберем с живи и вечно живи роднини и приятели, предци и наследници, дори днес, в условията на изолация, защото душата не може и не трябва да бъде изолирана и карантинирана. Нека си спомним за тези, които не са с нас, за тези, които не са от нашия свят. И като наричаме питата на Коледа, да отделим залък и за тях. Предците ни са казвали: “Ела, Боже, да вечеряме”, канили са Бог и Божя майка на трапезата и им оставяли от хляба, като предавявали трапезата, споменавали и имената на напусналите ни и

на тези, които - да са живи и здрави - са далеч от нас и не могат да седнат на нашата трапеза. Такава ми е надеждата - да не сме сами. Днес това да сме в общност, да сме заедно ни е особено потребно. Може би защото сме застрашени от изгубването му... Моята равностетка е и за свършеното от мен, за изработеното през изминалата година. Без излишна скромност ще кажа, че има и ще остане (три книги). Старите шопи благославяли: “Да се роди, дето рало ходи и не ходи.” Е, такива като нас, които, “докато си почиват, не забравят да оплевят лука”, могат да кажат: напрегнали сме мишици, орали и сели сме - ако не в буквалния смисъл, всеки на своята нива, ние на книжовната, и се е родило. Някога на Игнажден разравяли жаравата в огнището и благославяли: колкото искрици, толкова пиленца, дечица, мед и масло и бяла пшеница за сираци и за цял народ! Дано нашите искрици от думи да са полезни, да нахранят нечии гладни души и да утешат, да дадат някому светлина.

■ Каква е празничната обредност в отделните етнографски области на страната? Различават ли се съществено и от какво се обуславят едни или други вярвания и ритуали, които се съхраняват столетия от семейства, родове и цели селища?

- Навсякъде в България, сред всички българи, във всички етнографски области, дори и не само сред православните българи, празнуването на Коледа и Нова година е традиция. Ако в средата на XX век същинското коледуване било засвидетелствано не във всички етнографски области (най-разгърнато и съхранено е в Североизточна и Средна Северна България, в Тракия и Странджа, в Шоплука), някога, в края на XIX век, например, е документирано и като ритуали, и като песни и в останалите краища (Родопите, Северозападна България, Югозападна България). Коледните песни сред българите, наследници на старо местно население от Североизточна България (хърцои в Русенско, капан-

ци в Разградско, гребенци в Добруджа, ваяци във Варненско и Източния Балкан и т.н.), според моя личен опит като теренист и като изследовател, са най-богати на митологични мотиви и послания. Само от едно село - Аспарухово, някога Ченге, Дългополско - първо Анчо Калоянов (известен български фолклорист и писател, издал книгата с обредни песни от Аспарухово “Добър юнак с добра коня” през 1986 г.), после и други като мен - са записвали не една-две, а 48 песни, словата на които заедно с благословията са над 2000 реда! Богати са коледарските традиции и песенни цикли в селата Кошов, Красен, Бъзовец, Табачка (Русенско); Топчии (Разградско), Стефан Караджа, Бабук, Старо село (Силистренско); Тервел (Добричко); Дивдядово, Дибич (Шуменско). В Ямбол и региона коледарските групи пет и играят ритуален буенек - воински танц, който води станеникът със сабя в ръка, а момците отмерват ритъма с шпори на чизмите; тази традиция днес е официално представяна и на фестивални сцени, но и спонтанно, на площада и кварталите на самата Коледа. В Пиринския край ритуални танци играят русалиите - мъжки воински дружини със саби в ръце, водени от балтаджия с брадва и озвучавани от древните и мощни звуци на зурни и тъпани - и този обичай е жив по Новогодишните празници, благодарение на местни групи като тези от град Петрич.

■ Духът на традиции и приемственост е много витален в селата, но как да сумее да го поддържа градският човек? Нямаме огнища, та да гадаем по въглените какво ще е времето през годината и ще бъде ли плодородна, нито по пепелта от бъдника да разберем ще се множи ли стоката...

- Ако не знаете коледни песни, ако не дочакате коледари в дома си, можете да се докоснете до стародавната магия с ритуални жестове, които не са чак толкова трудни. Омесете коледна пита - може да е содена, постна, може да е с квас, та да расте като нея

СНИМКА ЛИЧЕН АРХИВ

и да избуява животът. Украсете я с кръг, слънце и кръст. Така ще направите не само хляб за трапезата, а и митологична картина на космоса, както я описва патриархът на етнографията ни Димитър Маринов - в книгата му “Народна вяра и религиозни народни обичаи”, завършена през 1914 г., са описани и приложени като изображения над сто кравая от всички български краища, с общи мотиви слънце, гумно, кошара, двор - подредения свят, който се гради с образа на кръга, както правели и коледарите с ритуалното си обхождане на селото някога. Не забравяйте, че тази пита е безкръвна жертва - част от нея се оставя за Бога и Богородица, някога я пазели до иконата, вярвали, че има целебна сила. Ако не можете, като дедите ни, да вечеряте на ламата, оставете на трапезата си ястия със зърна: варено жито или царевица, да се ражда и расте. И орехи - плодове-поличба на свято дърво, с тях гадаем за идното и здравето. Благословете - ако не си спомняте “Отче наш”, припомнете си простите думи на старите коледари: “Славим Млада бога! Аз в къщи и Бог с мене! Колкото звезди в ясно небе, толкова здраве, живот, веселие, добротестие, берекет!”

■ Вие сте и преподавател, общувате с много и различни млади хора. Имат ли интерес и отношение към традициите и обичаите, към техния произход и значение?

- Имат, надявам се, че им помагам да научат нещо ново или да си припомнят забравеното. Направил съм лекция за коледните песни и ритуали. Тази година помогнах на група млади хора от софийските квартали “Подуене” и “Суша река”, които, водени от двама музиканти и читалищни дейци - Борис Самаринов и Любомир Желев (НЧ “Васил Левски 1928”), направиха проект “Софийски коледари”, за да се проучи традицията на коледуването в Софийско, да се запишат стари коледни песни, да се издирят шопските ритуални действия и слова по Коледа и да се съживят от млади коледари в навечерието на Коледа, а тези, които искат да последват примера им, да ползват публикувани в интернет филм и “Наръчник на коледаря” с десет нотиранни песни.

И в Аржентина празнуват Коледа

Десет години информационен портал на българите в латиноамериканската страна

Аксиния ИВАНОВА, председател на
Гражданска асоциация "Българите в Аржентина"

Знаете ли, че и в Аржентина се празнува Коледа? И това - как го правят българите там, може да се види реално.

В края на 2011 г. стартира losbulgaros.com.ar - уебсайт, осведомяващ за всичко, свързано с България. От тогава до сега той спечели сърцата на сънародниците ни в Аржентина, а също е познат и четен във всички испаноговорящи страни. В края на 2021 г. поглеждаме назад с благодарност и се изправяме пред бъдещето, готови за нови предизвикателства.

Но нека да разкажа как започна всичко. Признавам, че в началото не беше никак лесно. Главният проблем беше в това, че нямаше откъде да почерпим опит. Трябваше да създаваме всичко сами. За щастие, имаме идеята - да осъществяваме целите на нашата организация с възможностите, които предоставят съвременните технологии.

Гражданската асоциация "Българите в Аржентина" си поставя задачите: да популяризира и прославя българската култура във всичките ѝ възможни проявления; да лансира историята на българския народ, традициите и богатия ни фолклор; да направи Родината ни позната в латиноамериканската страна; да работи за заздравяване на историческите и емоционални връзки между България и Аржентина; да спомогне за изграждането на културен мост между двата народа и не на последно място - да спомога за единението на сънародниците ни от тукашната диаспора.

За изпълнението на тези иници-

иативи най-подходящо беше да създадем уебсайт с различни рубрики. Избрахме да бъде на испански език, защото преобладаващата част от българската общност в Аржентина се състои от наследници на наши емигранти от различни поколения, незнаещи езика ни. По-късно добавихме секция на български език, която да информира съответно за Аржентина. Общото за двете секции е рубриката, разказваща за проявите на дружеството и активността на българите тук.

Нашите сънародници живо се интересуват от всичко, свързано с Родината - от живота там, от народните празници, националната кухня... Сайтът придоби голяма популярност и се е превърнал в едно от средищата за контакт на диаспората ни. Там съотечествениците ни коментират, споделят, питат, търсят съдействие или обменят мисли по въпроси, които ги вълнуват. За посещаемостта на информационния портал на организацията ни може да се съди и по стотиците коментари, оставени от читателите.

Полезна рубрика в него се оказа "Търся своите корени" - своего рода мост, помагач на онези нашенци в Аржентина, загубили през годините връзките със своите роднини в България, да ги възобновят отново. На голям интерес се радват галериите от снимки, показващи красотите на Родината.

Начините, по които информацията достига до сънародниците ни, е от голямо значение за асоциацията. Затова решихме да развием нови медии и да

ги прибавим на нашия сайт, за да улесним съществено общуването с публиката. Едната от тях, която създадохме, беше първото българско интернет радио не само в латиноамериканската страна, но и в Южна Америка. Започна да работи в края на 2015 г. Нарекохме го "Моята България", а мотото, което избрахме за него, е "Гласът на българите в Аржентина". Предаванията ни са предназначени главно за българите в тази страна, а хубавото е, че ни слушат на целия континент, където и всички останали страни са испаноговорящи. Целта на медиата е посредством магята на съвременните технологии, чрез специализирани радио програми по важни и полезни теми земляците ни да се чувстват по-близо до Отечества. Интернет радиото излъчва емисии с културно съдържание, интервюта с изтъкнати сънародници и, разбира се, много музика - българска музика от богатата творческа съкровищница на нашия народ.

Уроците по роден език, които започнахме, се утвърдиха сред най-слушаните ни рубри-

ки. Аржентина е голяма страна и най-големите български общности отстоят на повече от хиляда километра от столицата. Да се организират присъствени курсове е невъзможно. Дори в Буенос Айрес, който е 15-милионен мегаполис, посещаването на уроци е проблематично. А излъчването от интернет радио "Моята България" езикови лекции могат да се слушат при всички удобства у дома или чрез мобилния телефон при разходка в парка, например. Навсякъде. След приключването на курса бяхме засипани от писма и обаждания на нови желаещи да го слушат. Повторихме го, после пак и пак. Досега цикълът от уроци е излъчван многократно и интересът към него не спада. А за нас остава удовлетворението, че помагаме за приобщаването на наследниците на българите-емигранти към родния бит и култура, както и затвърждаването на националното им самосъзнание.

По-късно на нашия информационен портал прибавихме подкаст. Това е един от най-перспективните мултимедийни формати. Предимството, което дава, е, че слушателят не е обвързан с определения час на предаването. Може да го чуе на запис, когато поиска. Идеята дойде след обаждания на разочаровани, че са пропуснали някои емисии, за които впоследствие са получили добри отзиви от свои познати. Така на сайта ни се появи възможността радиопрограмите да се чуят и след излъчването им. В специалната ни рубрика "Подкаст" по всяко време могат да се изслушат интервюта от различни наши предавания, с кратка анотация за всеки събеседник.

Но развитието ни в мултимедийната сфера не спря дотук. Гражданска асоциация "Българите в Аржентина" създаде първата в Латинска Америка българска интернет телевизия "Los Bulgaros TV". Новината

беше анонсирана на 15-ата световна среща на българските медии в Тирана (ноември 2019 г.). Това е онлайн телевизия, достъпна за гледане от нашия сайт, която излъчва веднъж месечно около 30-минутни предавания с възможност за последващо гледане на някои от тях на запис в YouTube канала Los Bulgaros en Argentina.

Новата телевизия представихме на публиката с пилотно предаване в чест на Националния празник на България 3 март през 2020 г. Излъчваните емисии са на теми, свързани с България и с българската диаспора на южноамериканския континент. Целта е осведомяването на сънародниците ни да се превърне в това, което казва мотото на "Los Bulgaros TV": "Прозорецът към света на българите в Аржентина".

Само година след старта на нашата телевизия от България ни зарадваха с чудесна новина. На Осмия журналистически конкурс "Светове и цветове", организиран от Сдружението на испаноговорящите журналисти в България, с Иван Цанков получихме награда като основатели на българската телевизия в Аржентина "Los Bulgaros TV".

Честването на десетата годишнина на нашия информационен портал бележи сбъдната мечта за нас. Започнахме с един уебсайт, а в момента имаме интернет радио и интернет телевизия. Това са трите опори на Гражданската асоциация "Българите в Аржентина", за да се развиваме с темпото, което изисква XXI век. Ангажирани да работим за съхранението на народността дух в тази част на света, стигнахме дотук и вече сме забравили какво ни струваше създаването на losbulgaros.com.ar: трудностите, усилията, борбата с различни "доброжелатели".

За всичко това имаме само едно обяснение: ОБИЧАМЕ ВСИЧКО, КОЕТО ПРАВИМ!

Иван Цанков и Аксиния Иванова са в Аржентина от 20 години, основатели са на българската телевизия в Аржентина

Живописните ангели на Юлия и Рошпака

Летящите създания на двамата автори се срещат в „Париж“ в навечерието на Рождество

Съвместна изложба на двама от основните си автори - Юлия Станкова и Росен Рашев-Рошпака, показва за първи път столичната галерия "Париж" (до 31 декември). Това са утвърдени и отдавна изградили име творци, които са се доказали както в България, така и в чужбина. Имат десетки самостоятелни изложби и са създали твърдо следваща ги публика. Юлия и Рошпака имат нещо много общо, което ги обединява в дълбочина - чистотата и откровеността, с които подходат към изкуството. А това все по-трудно се от-

крива днес, когато комерсиалността, повърхностният поглед и псевдопознанието триумфират, посочва галеристката Надя Павлова.

В навечерието на Рождество Христово двамата художници показват по 12 картини, в които се срещаме с техните ангели, които външно изглеждат най-различно при Юлия, а при Рошпака са в една по-обща стилизираност, но това е съвсем умишлено търсено.

Ангелите на Юлия са небесни скитници или рисуващи светлина в тъмнината, падащи надолу

или летящи във висините, танцуващи ангелското си хоро или просто наблюдаващи хората. Особено, когато се раждат. Между Дървото на живота и Дървото на познанието, люлката на човечеството се люлее, а човекът все още блажено спи своя сън. После Яков ще сънува ангелите, които слизат и се качват по стълбата, но тук те ще носят човешките души в ръцете си като малки бебейца. Лицата им светят по ангелски, усеща се

дори физически ефирността и небесната им лекота, но понякога са натежали от тъгата си и почти са станали като нас... Същност ангелите на Юлия са много често нашите чувства - на болка, радост, тъга, утеха и ... свобода. Хубаво е да ги познаваме.

Ангелите на Рошпака са тихи пазители, невидими закрилници, съзерцатели на хората и спътници в живота им. Често мълчаливо разговарят с тях. Никой не

ги чува, но понякога някой се обръща в тъпата и успява да види своя ангел-пазител. Има по-малки и по-големи ангели. По-големите винаги водят и пазят останалите. Като родители и деца. Със загриженост и любов, ангелите на Рошпака пазят хората и по-малките си събратя. А понякога ангелът е просто човекът до нас - този, който ни обича, помага и подкрепя безрезервно, "Човекът с многото сърца".

Картините на Юлия Станкова са изпълнени в характерната за нея фина авторска техника върху дърво и платно, а на Росен Рашев - маслени бои върху платно с шити контури в стила на наивизма.

Страницата подготви
Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Росен Рашев-Рошпака, "Ангелът водач"

Юлия Станкова, "Люлката"

БУРГАС

Икони от Атанас Атанасов и Станимир Желев показва галерия „Пролет“

Празнична изложба с икони на Атанас Атанасов и Станимир Желев е подредена в галерия "Пролет" в Бургас до 31 януари 2022 г., научи ДУМА от Пролетина Иванова.

Станимир Желев е роден на 1 януари 1965 г.

Завършва Художествената гимназия в Казанлък и Националната художествена академия в София, специалност "Живопис" при акад. Светлин Русев. Показвал е самостоятелни изложби в София, Варна, Пловдив, Бургас, Франция,

Италия, Белгия, Швейцария и др. Носител е на престижни отличия в България и Канада. Негови творби се намират в частни колекции у нас и в чужбина.

Атанас Атанасов е роден през 1964 г. Завършва живопис при акад. Светлин Русев в НХА. Работи в областта на живописа, рисунката, стенописа и илюстрацията. Индивидуални изложби е представял в София, Пловдив, Варна, Бургас, Созопол и др.; участвал е в колективни експозиции и конкурси у нас и в чужбина; удостоен е с награди. Има специализация в Сите дез Ар в Париж. Проектира и изпълнява стенописи и икони в църкви из страната - сам и в съавторство със Станимир Желев.

ЯМБОЛ

Арт салонът на Красимир Стойчев изпраща годината с „Коледна магия“

"Коледна магия", посветена на Светите християнски празници, съпътстващи Рождество Христово, е подредена в ямболската галерия "Стойчев".

Това е поредна изложба в навечерието на Коледните и Новогодишните празници, която поддържа вече установената традиция галерията да бъде мястото за обединяване на творческите търсения, за събиране на плодове от творческата радост и вдъхновение на десетки художници, скулптори, иконописци.

Експозицията с живопис, графика, пластики и икони ще продължи до 22 януари 2022 г. и е последната, с която галерията отбелязва своята 12-а годишнина.

Васил Петров с нова песен за Рождество

Обичаният певец изпълнява „Зима” заедно с младите таланти Аглея Канева, Валерия Стоянова и Сара Пейчева

Дни преди коледните си концерти с Разградската филхармония с диригент Левон Манукян и звездата на Арменската опера Хасмик Харутюнян на 21 декември в Силистра и 22 декември в Разград, Васил Петров пусна нова песен и видео към нея за Рождество Христово. Тя носи заглавието „Зима” и е изпълнена заедно с младите таланти на XS Artists Music School - Аглея Канева, Валерия Стоянова и Сара Пейчева, научи ДУМА от Маргарита Тошева, артистичен и събитийен мениджър.

Видеото към песента разкрива снежни коледни картини из столичните улици и празничния уют около елхата, а финалът ни напомня, че светът е красив и Творецът е жив.

„Зима” изпълва сетивата с мекотата в гласа на Васил Петров и с усещането за близост и нежност, които са негов музикален почерк. Нежна балада, която се разгръща в суинг и чуваме в тригласие свежите гласове на Аглея, Валерия и Сара. С тази песен Васил Петров не само дава разнообразие с този нестандартен подход, но и прави празника да звучи вечен - неизменно магичен, приютяващ и изпълнен със смисъл. Песен, която носи усещане за любов, с дълбоко чувство на благодарност и нежност, от която бликва радост с раждането на Твореца.

Стиховете са на Архимандрит Серафим (Алексиев), а музиката и аранжментът към песента са на

СНИМКА ЛИЧЕН АРХИВ

Васил Петров. На китарата е Стойчо Стоянов, а видеокадри са дело на Михаил Янакиев. Постпродукцията на аудиото и видеоклипа е направена от Стойчо Стоянов, Михаил Янакиев, XS Artists Music School. Продуцент е Маргарита Тошева,

Зима

Сред снощния сняг
светът е без бряг.
На леки крила
долита мъгла.

Полето е сънно,
небето - бездънно.
Елхите, дъбът
в брилянти блестят.

Каква красота,
разлята в света!
И чувства сърцето,
че там, във небето
над свода красив
Творецът е жив.

ва, а продукцията се осъществява с подкрепата на Националния фонд „Култура” по програмата „Музикални инициативи”.

Георги Милтиядов и Катрин Витали с големите награди на конкурс за коледна и новогодишна песен

В Хасково приключи Шестият национален фестивал на коледната и новогодишната песен (17-19 декември) с участие на хорова формации от цяла България. В рамките на тридневния хоров празник, единствен по рода си в България и Европа, се про-

СНИМКА ЛИЧЕН АРХИВ

Катрин Витали със своя преподавател проф. Стефан Драгостинов

вежда и национален конкурс за създаване на нови коледни и новогодишни песни.

Тази година, в оспорвано състезание между именити творци от цяла България, наградата на хоровите диригенти спечели младият бургаски диригент и композитор Георги Милтиядов, за песента „Вълшебен ден”.

Другото престижно отличие - наградата на публиката, е присъдено единодуш-

но на талантливата възпитанка на НБУ Катрин Витали, за песента „Ясен месечко”, в изпълнение на мъжкия хор „Стефка Благоева” от Пловдив, диригентка Милка Толедова.

Наградата, спечелена на Шестия национален фестивал на коледната и новогодишната песен, е пореден забележителен успех на композиторската школа на НБУ и класа на проф. Стефан Драгостинов.

СНИМКА ТЕАТЪР „ВЕСЕЛ”

Има смисъл заедно да кажем: „Да бъде!”

От стр. 17

■ *Какво е празник без хоро! Българското хоро е културен феномен, който освен с красотата и енергията, с които въздейства върху зрителите, ни свързва по уникален начин. Заловени за ръце, придобиваме несравнимо чувство за единение. Факт е, че в последните години хоротеките привличат хиляди хора от различни възрасти. На какво според вас се дължи този засилен интерес?*

- Той даже е закъснял. Райна Кацарова е изследвала и популяризираща практики по места, като Угърчин, Ловешко и Гоце Делчев, където още в края на 40-те години стари са предавали традицията на местните хора и ритуали на млади и заедно са я възраждали и на село, и в читалището, и на сцените на любителското творчество. Днес най-старото поколение от хороигралци е от самодейци, които не са били родени тогава, т.е. живата трансмисия, поколенческото предаване го няма вече. Днес младите учат хората от дигитални платформи и сайтове, учители са им

хореографи, възпитаници на специализирани училища и на Пловдивската академия. Днес са на мода „танцовите клубове” и това не е лошо - бил съм на репетиция на такива клубове, участниците са образовани и осигурени хора, които си плащаха за заниманията. Журналът съм или съм водил фестивали като „Пролетно надиграване” във Варна, „Атланманска огърлица” в Китен или „Фолклорна магия” в Банско, на които участват и танцови клубове за възрастни, и читалищни детски състави, но най-са ми интересни т. нар. групи за изворен фолклор, в които старата локална традиция се предава все още поколенчески, и има танцьори от поне три поколения: като Пенсионерския клуб „Брацигово” от Добрич, в който танцьорите води 80-годишният бай Слави Божков, а певците - Марийка Сталева, която е от средното поколение; или групите към читалище „Добри Иванов”, в които баби пеят и играят с внучките си. Радвам се на младите, които имат пиетет към старата традиция и не разбират народните танци като „аеробика”, а като откровение: като

студентите-медици от формация „Диана” във Варна.

■ *Защо е важно да познаваме изконните празници и обреди, вплетени в историята ни като народ?*

- За да ни има - като личности, като общност, като общество, като народ. Когато търсим нашата традиция, опознаваме нашата културна идентичност, ние осъзнаваме себе си като част от една култура, която е казвала и има какво да каже на своите деца. И за да не стигнем до дереджето да приемаме значимостта си, само когато ни я потвърждават отвън, както правят страдащите от Байроновския комплекс низши културно народи. Традицията, фолклорните ритуали, песни, танци са не само изкуство, а и онези живи филизи, от които продължават да струят соковете на нашето, българско Дърво на света.

■ *Какво пожелание или наричане бихте отправили към читателите на ДУМА в края на тази, толкова разнолика и трудна 2021 г. и с поглед към 2022-ра?*

- Да прегърнат човека до себе си.

Да обгърнат дървото, което е засадил баща им или дядо им. Да засадят дърво, защото който прави това, мисли не само за себе си, а и за децата и внуците си. Да вярват, че се ражда там, дето рало ходи. Да се трудят, защото трудолюбието е доброта. И магия, която е закодирана и в словото на коледарската благословия: станенинът-господинът си е заоравал нивчица, а в нея крушица, а под нея люлчица, а в нея момченце-златоперченце... Сещам се за картината с люлките на синорите и жътвата с шопските песни от филмовия разказ на Рангел Вълчанов в „Лачените обувки на незнайния воин”. Ако има кой да пее или поне да си спомня онези песни, ще я има и тази Коледа и Нова година, и идната, и бъдната. Чуите мъжете, които пеят и наричат за вит-превит кравай с кръст дукато, за берекет и да се ражда под път и над път. Ако повторим след тях: „Колкото сме речом рекли, толкоз здраве на таз къща!” - ще съберем нашата Дума с тази на другите. Има смисъл, сигурен съм, заедно да кажем: „Да бъде!”

Малкият Пешо казва на баща си:
- Искам да махна от писмото го
Дядо Коледа влакчето и да напи-
ша колело!
- Не искаш ли вече влакче?
- Искам, но намерих едно в шкафа
ти...

НА ТОЗИ ДЕН СА РОДЕНИ

Д-р АНДРЕЙ КЕХАЙОВ,
президент на
Югоизточноевропейския
медицински форум,
бивш председател на БЛС
ВЛАДИМИР ШОМОВ, режисьор,
художник и аниматор
Д-р ГЕОРГИ ГЕЛЕВ,
директор на Центъра
за спешна медицинска
помощ в София
ЛОБЕН ЗИДАРОВ, живописец
и илюстратор на книги

Разкриха най-вредните продукти

Експерти разкриха кои са най-вредните продукти и храни, които трябва да избягваме по празниците. Майонезата, колбасите, каймата, пръчиците сурими, месните и рибни консерви е добре да не присъстват на трапезата ни за Коледа и Нова година, съветват специалисти. Препоръчват също така да се откажем от киселите краставици и лютите сосове, а при преяждането с мариновани туршии е необходимо да се пият много течности. Мазната майонеза може да бъде заменена с гъсто кисело мляко или заквасена сметана. Не е добре също така да се купуват торти с маслен крем, по-подходящи са суфле, желе, меренге и мармалад.

Купиха първия
есемес за
107 хиляди евро

Първият есемес в света бе продаден на търг за 107 хиляди евро, предаде ДПА. Купувач, пожелал анонимност, вече притежава съобщението от две думи: “Весела Коледа”. Търгът бе организиран от аукционна къща “Агют” в Париж.

Програмитът на "Водафон" Нийл Папуърт изпраща есемеса през декември 1992 г. на свой колега, който го получава, докато е на празнично тържество.

Есемесът бе продаден като незаменим токен (NFT), което означава, че има цифров сертификат за автентичност. Подобни дигитални продукти стават все по-популярни.

Незаменим токен с първия твит на основателя на твитър Джак Дорси бе продаден за \$2,9 млн.

И тази година празничната програма на БНТ е подчинена на една цел - да ни държи будни, весели и залепени за екрана. Навръх Нова година "Световна шръклянка" предлага на зрителите още повече скечове, смях, буини ритми и прекрасно настрояние с Николина Чакърдъкова, Илия Луков, Кръстю Лафазанов, Любо Нейков, Милица Гладнишка, Филип Аврамов, Поли Паскова, оркестър "Канарите", "Тропикана" и много други любими артисти.

Преди полунощ на 31 декември, в 22,30 ч., ще започне “Нова година с Музика безкрай” с над сто изпълнители. След словото на президента Румен Радев Гвардейският представи-

Празничните програми ни залепват за екрана

телен духов оркестър ще изпълни на живо химна, ще прозвучи “Дунавско хоро” на Дико Илиев и други обичани народни ритми. Специалното издание ще продължи до 1,30 ч. на 1 януари 2022 г. Зрителите ще чуят Орлин Горанов, Маргарита Хранова, Васил Найденов, Криско, Дара, Кристина Димитрова, Преслава, дует “Ритон”, група “Сигнал” и т.н.

Преди това обаче БНТ ще излъчи много премиери: биографичната драма в две части с киноиконата Стефания Сандре-

*Киномаратон с много премиери, приключения
за деца и смях до сълзи подготвиха от БНТ*

ли - “Пучини”, музикалните филми на феноменалния Карлос Саура “Аржентина” и “Хота отвъд фламенкото”, романтично-криминалния трилър “Последният диамант”, семейната драма с три номинации за наградата “Берлинале” - “Лято 1993”, комедиите “Раул Табурен” и “Кухня: Последната битка”.

Сутрин екранът ще принадлежи на децата, които ще имат възможност да гледат “Ваканцията на Лили” на Иванка Гръбчева, анимацията “Тарванът - малкият пакосник”, екранизацията по любимата книга на Карло Колоди “Пинокио” и игралния филм “Реми без дом” с Пиер Ришар.

Празничната програма на

БНТ ще събере пред екрана и меломаните с двата концерта на Франк Синатра, с валсовете от Новогодишния концерт на Виенската филхармония (диригент Даниел Баренбойм), със Стинг от зала “Олимпия”, с “Роулинг стоунс” от Хавана и с “Дийп пърпъл” с Франкфуртския симфоничен оркестър от Арена ди Верона.

*Любимецът на „Пирин фолк“
повежда коледното хоро*

Носителят на наградата “Певец на годината 2021” Валентин Велчев ще води коледното хоро по БНТ. Любимецът от “Пирин фолк” ще бъде специален гост в програмата и ще изпълни една от най-обичаните си песни в празничното издание на предаването “Иде нашенската музика” с во-

деци Даниел Спасов и
Милен Иванов.

Премьерата на "Коледно хоро" е на Рождество Христово - 25 декември, от 13,30 ч., по БНТ 1, а повторенията са по БНТ 2 на 29 декември, от 12,35 ч., и на 30 декември, от 2,35 ч., както и по БНТ 4 на 28 декември, от 3,30 ч., и на

1 януари 2022 г., от 6 ч.

Стиховете на “Коледно хоро” са написани специално за Валентин Велчев от живия класик на българската литература Найден Вълчев, автор на златните хитове “Една българска роза” (Паша Христова), “На всеки километър” (Коста Карагеоргиев) и др.

Прекаляването с алкохол води до бързо стареене

Прекорната употреба на алкохол през празничния сезон води до много проблеми, сред които са кожни алергии, тъмни кръгове, розацея, дехидратация, подпых-

Различни напитки изкушават
мнозина през празничните дни

налоост и умора. Това съ-
чат данни от редица меж-
дународни проучвания.

Попитани от световната медия Byrdie, дерматолози се обединяват около мнението, че алкохолът ускорява стареенето, дехидратира кожата, тъй като действа като диуретик и кара тялото да губи повече течности.

Като следствие на прекаляването с пиенето, почти неизбежна е поява-

та на така наречените торбички около очите. Консумацията на алкохол предизвиква и възпалителна реакция в кожата. Освен че може да доведе до зачервяването ѝ, твърде вероятно е да влоши проблемни дерматологични състояния. Като цяло дехидратацията и възпалението са предпоставка за преждевременно стареене, категорични са експерти.

Валентин Велчев е специален гост в празничната програма на БНТ

ДНЕС	ПЕТЪК	СЪБОТА	НЕДЕЛЯ	ПОНЕДЕЛНИК	ВТОРНИК
ПРОМЕНЛИВО	ПРОМЕНЛИВО	ПРОМЕНЛИВО	ПРОМЕНЛИВО	ПРОМЕНЛИВО	ПРОМЕНЛИВО
максимални	максимални	максимални	максимални	максимални	максимални
5°C	11°C	14°C	14°C	14°C	15°C

ВИДИН 2°C		ПЛОВДИВ 3°C
СОФИЯ 1°C		РУСЕ 0°C
САНДАНСКИ 5°C		ВАРНА 2°C
ПЛЕВЕН 3°C		БУРГАС 2°C

Сутринта ще е все още студено, с минимални температури между минус 10 и минус 5 градуса, в София - минус 8 градуса. На отделни места в низините ще се наблюдава ниска облачност. През деня ще преобладава слънчево време; след обяд от запад облачността - висока и средна - ще се увеличава, а към вечерта вятърът ще се ориентира от югозапад. Атмосферното налягане ще се понижи и ще е близко до средното за месеца.

НИМХ/БТА

ХОРОСКОП

ОВЕН

Старайте се да не командвате и да не преправяте онова, което са направили другите хора.

21 март - 20 април

ВЕЗНИ

Постарайте се да избегнете натрупването на несвършени дела. Шефове ще попречат на плана ви.

24 септември - 23 октомври

ТЕЛЕЦ

Във въздуха витаят обида и ревност, но нямаме вина, забравете старите навици и се усмихнете.

21 април - 21 май

СКОРПИОН

Ако имате да решавате важни практически задачи, денят едва ли ще ви се стори много успешен.

24 октомври - 22 ноември

БЛИЗНАЦИ

Любимият ви може да се прояви в неочаквана за вас светлина, а и ще се наложи да го приемете.

22 май - 21 юни

СТРЕЛЕЦ

Ще бъдете доста енергични както по отношение на взаимоотношенията си, така и в бизнеса.

23 ноември - 21 декември

РАК

Свършено неочакваното развитие на събитията може да ви стъпнуса, но всичко ще завърши добре.

22 юни - 23 юли

КОЗИРОГ

Дошло е време да си отдъхнете. Вие много добре знаете това. Погледете себе си и близките.

22 декември - 20 януари

ЛЪВ

Ако се стремите към професионална реализация, сега е подходящото време. Повярвайте в себе си.

23 юли - 23 август

ВОДОЛЕЙ

Денят ще се подрежда благоприятно. Ще попаднете в нелека ситуация, но ще се справите.

21 януари - 19 февруари

ДЕВА

Ако действате решително и бързо, може да постигнете сериозни успехи, а и да останете доволни.

24 август - 23 септември

РИБИ

Искате да получите нещо от някого, но не знаете как да го направите? Опитайте да помолите.

20 февруари - 20 март

05.55 Денят започва сутрешен блок с Христина Христова
09.00 По света и у нас
09.05 100% будни
11.00 Култура.БГ
12.00 По света и у нас
12.35 Новини на турски език
12.45 Телепазарен прозорец
13.00 Последният печели забавно-познавателно семейно куиз шоу/п/
14.00 Телепазарен прозорец
14.15 Мортадело и Филемон анимационен филм /Испания, 2014г./, режисьор Хавиер Фесер
15.40 Китайските антики говорят документална поредица
15.45 Телепазарен прозорец
16.00 Бързо, лесно, вкусно
16.30 Малки истории
16.40 Светът и ние
17.00 България в 60 минути с Мариана Векилска
18.00 По света и у нас
18.20 Още от деня коментарно предаване
18.45 Спорт ТОТО
19.00 Последният печели забавно-познавателно семейно куиз шоу
20.00 По света и у нас
20.45 Спортни новини
21.00 Коледа на Кейп Код игрален филм /САЩ, 2021г./
22.30 Луди по Коледа документален филм /2 част/
23.00 По света и у нас
23.30 Открий Пловдив документална поредица
23.35 Лудо парти игрален филм /копродукция, 2014г./, режисьор Чус Гутиерес, в ролите: Каролина Рамирес, Хулиян Вилигран, Хорхе Ерера, Вики Ерандес и др. (12)
01.20 Светът и ние /п/
01.40 100% будни /п/
03.30 Култура.БГ /п/
04.25 По света и у нас /п /

07.30 „Антидот“ (п)
08.00 „Лява политика“ (п)
09.00 „За историята свободно“ (п)
10.00 ТВ пазар
10.15 „Актуално от деня“ (п)
11.00 ТВ пазар
11.15 Музикален антракт
12.00 „Хубава си, татковино“
12.30 ТВ пазар
12.45 „Студио Икономика“ (п)
13.45 ТВ пазар
14.00 „Нашият следобед с БСТВ“
15.30 Новини
16.00 „Антидот“
16.30 „Думата е ваша“ - открит линия
17.30 ТВ пазар
17.45 Музикален антракт
18.10 ТВ пазар
18.30 Новини - централна емисия
19.15 „Актуално от деня“
20.00 „Студио Икономика“
21.00 „Космически гласове от България“ - концерт
22.00 ТВ пазар
22.15 Новини - централна емисия (п)
22.45 „Актуално от деня“ (п)
23.20 „Студио Икономика“ (п)
00.20 „Нашият следобед с БСТВ“ (п)
01.30 „Червен картон“ (п)
02.25 „Лява политика“ (п)
03.20 „За историята свободно“ (п)
04.15 „Думата е ваша“ (п)
05.15 „Антидот“ (п)
05.40 „Нашият следобед с БСТВ“ (п)
06.50 Музикален антракт

05.30 „Лице в лице“ /п./
06.00 „Тази сутрин“ - информационно предаване с водещи Златимир Йочев и Биляна Гавазова
09.30 „Преди обед“ - токшоу с водещи Десислава Стоянова и Александър Кадиев
12.00 БТН Новините - обедна емисия
12.35 „Комиците и приятели“
13.30 „Шоуто на Николаос Цитиридис“ /п./
14.00 „Доктор Чудо“ - сериал, еп.57
15.00 Премиера: „Буря от любов“ - сериал, с.12 еп.77
16.00 Премиера: „Опасни улици“ - сериал, с.15
17.00 БТН Новините
17.30 „Лице в лице“ - публицитично предаване с водещ Цветанка Ризова
18.00 „Стани богат“ - куиз шоу
19.00 БТН Новините - централна емисия
20.05 „Луди богаташи“ - комедия, романтичен (САЩ, 2018), режисьор Джон Чу, в ролите: Констънс У, Хенри Голдинг, Мишел Йео, Джема Чан, Кен Джонг и др.
22.30 „Шоуто на Николаос Цитиридис“ - вечерно токшоу
23.00 БТН Новините - късна емисия
23.30 „Чък“ - сериал, с.2 еп.4
00.30 „Двама мъже и половина“ - сериал, с.10 еп.21
01.00 „Като на кино“ - предаване за кино
01.10 „Столичани в повече“ - сериал, с.3 еп.12
02.20 „Преди обед“ /п./ - токшоу
04.30 „Търговски център“ - сериал, с.15

05.00 Телеканал „Добро утро“
08.00 Новини - информационна емисия
08.25 Телеканал „Добро утро“
08.55 „Живей здравословно!“ - предаване за медицинa и ползотворен начин на живот
09.55 „Времето ще покаже“
11.00 Годишната пресконференция на Владимир Путин
14.00 Новини (със субтитри)
14.15 „Времето ще покаже“
17.00 Вечерни новини - информационна емисия
17.40 „В действителност“ - предаване за търсене на истината
18.45 „Нека говорят“
20.00 „Време“ - информационна емисия
21.00 „Знахарят“ - телевизионен сериал
22.05 „Голямата игра“ - публицитично предаване
23.00 „Вечерен Ургант“ - развлекателно-музикално ток-шоу
23.40 „Горещ лед“ с участието на прочути фигуристи, олимпийски шампиони и победители на световни и европейски първенства
02.00 „Хайде да се оженим!“ - шоу за търсене на партньор в живота
02.40 Мъжко / Женско
04.00 Новини - информационна емисия
04.05 „Знахарят“ - телевизионен сериал

Отива си “златната” за спортистите ни 2021 година. В пандемичната обстановка много състезания бяха отложени с година, като Олимпиадата в Токио и юбилейното Европейско първенство по футбол.

На 32-рите Летни игри в Токио българите извоюваха три златни медала - непостигано досега през новото хилядолетие. Нещо повече, за пръв път от Лондон 2008 имаме олимпийски шампиони, след като на две поредни Олимпиади нямаше наши спортисти на най-високото място на стълбичката и “Мила Родино” не бе изпълняван цели 13 години.

При невероятни антипандемични мерки и без публика (само при откриването присъстваха официални лица) националният трибагренник бе издигнат шест пъти в Токио. Запази се обаче тенденцията от последните години жените да ни отсрамват на най-големите спортни форуми.

Ивет Горанова стъпи първа

на олимпийския връх. Каратистката от Долна Митрополия спечели титлата след драматичен успех във финала срещу Анжелика Терлюго (Укр) с 5:1. В олимпийския дебют на спорта по пътя към златния медал 21-годишната българка отстрани и авторитетни противници от Турция, Тайпе, Иран и Австрия. След успеха радостната Горанова прогнозира още два медала за олимпийците ни и не сбърка. След успеха й спортовете, в които България има олимпийски шампиони, станаха десет. В края на годината Горанова прибави и бронзов медал от Световното първенство в Дубай.

С титла в Токио ознаменува

финала на бляскавата си кариера боксърката Стойка Кръстева. В предпоследния ден на Игрите тя се наложи с 5:0 съдийски гласа във финала в категория до 51 кг над поставената под №1 в схемата европейска шампионка и световна вицешампионка Бусе Наз Чакъроглу (Тур). Така тя прибави най-ценното отличие в кариерата си към две европейски титли и два сребърни медала от световни първенства.

35-годишната Кръстева стана петият олимпийски шампион на България в бокса и първа при жените, като донесе първа титла на българския юмручен спорт след Даниел Петров (Атланта 1996).

При завръщането си у нас Стойка бе отличена като почетна гражданка на Плевен и Добрич, но обяви край на бляскавата си кариера и вече тренира деца в клуба си Локомотив София заедно с личния си треньор Борислав Георгиев. Най-успешната ни състезателка в историята на женския бокс е твърдо решена, че няма да се готви за Игрите в Париж и иска да роди дете, вместо да защитава титлата си.

В последния ден на Игрите (8 август) с изключителен успех ни зарадва ансамбълът по художествена гимнасти-

Изпращаме златна олимпийска година

Отново жените ни отсрамиха

■ Владимир НИКОЛОВ

ка. Симона Дянкова, Стефани Кирякова, Лаура Траатс, Мадлен Радуканова и Ерика Зафирова победиха безапелационно с 92,100 т. в надпреварата грациите на Русия (с повече от 1,5 т. преднина). Нашите “златни момичета” заслужено стъпиха на върха, като донесоха първа олимпийска

олимпийка Мария Гроздева. 49-годишната софиянка не успя да спечели отличие на рекордната си седма Олимпиада, но каза “Сбогом” на спорта след две олимпийски титли и три олимпийски бронза.

На рекордна пета Олимпиада бяга и неостаряващата Ивет Лалова-Колио. Освен с личното си постижение, тя не впечатли с резултат и отпадна още в сериата на 200 м. Тя се отказа да стартира в късия спринт въпреки спечелената квота.

СНИМКА БНТ

Президентът Румен Радев награди олимпийските и параолимпийските шампиони и медалисти от Токио 2020

титла на страната ни в най-красивия спорт. Шампионският хеттрик на финала на XXXII Олимпиада “изстреля”

България на 30-о място по медали

за първи път през новото хилядолетие. Представянето на спортистите ни надмина очакванията особено на фона на бледите изяви в Лондон 2012 и Рио де Жанейро 2016, когато нямаше олимпийски шампиони.

Първия медал за България в Токио “застреля” на 25 юли Антоанета Костадинова на 25 м пистолет. Спортистката от Търговище и майка на две деца отстъпи във финалната престрелка на 10 м с въздушен пистолет на добрата си приятелка Виталина Патарашкина (Руски олимпийски комитет). Тони остана на косъм от бронзовия медал на 25 м със спортен пистолет, след като загуби престрелката с китайката Сяо.

Двете стрелби бяха последни в бляскавата кариера на най-успешната ни

В Токио жените ни отсрамиха и в борбата. На тепиха Евелина Николова (57 кг) и Тайбе Юсеин (62) извоюваха бронзови отличия.

От олимпийците ни близо до медалите останаха единствено шангистите Божидар Андреев (73 кг) и Христо Христов (109 кг), които завършиха на пето място. Съдиите не зачетеха успешен опит на 222 кг в изтласкването на 19-годишния варненец Христов и така го лишиха от бронзов медал.

Плувецът Йосиф Миладинов замина за Токио с две евротитли за юноши (на 50 и 100 м бъртерфлай), завърши осми на 100 м, но стана първият българин, плувал на олимпийски финал.

Болезнена травма на Лаура Траатс лиши ансамбъла ни от участие на Световното първенство отново в Япония, където златните ни момичета заминаха като фаворитки за титлата, но изобщо не излязоха на мокета. Там на крачка от медалите (четвърта) остана Боряна Калейн, която все пак подобри с една по-

зиция класирането си от олимпийския турнир.

В Параолимпиадата ни отсрамиха параатлетите Християн Стоянов (1500 м) и Ружди Ружди (гюле), които спечелиха сребърни медали.

На 16 декември пред препълнените трибуни на “Арена Армеец” олимпийските шампионки от ансамбъла

изиграха своя бенефис

заедно с индивидуалистките Невяна Владимова и Катрин Тасева.

Българската шанга се отсрами на Световното първенство в Ташкент, Узбекистан, преди броени дни. Там 17-годишният Карлос Насар заслужи златен медал в двубоя с 374 кг и в изтласкването, гарниран със световен рекорд от 208 кг в движението за мъже, младежи и юноши. Талантът от Червен бряг донесе първа световна титла при мъжете за тежкоатлетите ни от 14 години.

Бронзов медал в двубоя спечели при най-леките Ангел Русев (55). Шангистът от Русе се нареди трети със сбор от 254 кг, като бе над всички в изтласкването със 144 кг.

През пролетта на Европейското в Москва Русев със съгражданите си Стилиян Гроздев (61) и Надежда Мей-Нгуен (45) нямаше конкуренция. За да подсили българската доминация, помогна и Ивана Петрова (45), която взе сребро. Мъжете тежкоатлети се поздравиха и с отборната титла на континента за пръв път през този век.

В борбата се проведе и Световно първенство. На него Биляна Дудова (59) спечели безапелационно първа титла, която прибави към четирите европейски корони, а “бронзовата” от Токио Евелина Николова отново се пребори за бронз.

При младите таланти радва настъплението на световния шампион в гребането Емил Нейков и “бронзовия” Лазар Пенев (на скиф лека категория), които станаха и еврошампиони. В бокса евротитли за младежи спечелиха Уилям Чолов и Радослав Росенов.

Колективните спортове кретат

Във футбола националите впечатлиха с дръзко реми (1:1) с еврошампиона Италия във Флоренция, както и с две домакински победи в световните квалификации срещу Литва (1:0) и Северна Ирландия (2:1). Но и с тежки загуби от същата Литва (1:3) и Швейцария (0:4), което ни отреди едва четвъртото място в групата.

Във волейбола националите ни и при мъжете, и при жените се издъниха и отпаднаха на 1/8-финалите на Евроволей. Известна утеха е сребърният евромедал на юношеския тим, воден от Мартин Стоев. На клубно ниво първенците ни Марица Пд при жените и Хебър при мъжете достигнаха до групите в Шампионската лига. Отборът от Пазарджик дебютира в турнира и отстрани поред шампионите на Испания, Беларус и Гърция.

Баскетболните ни национали се класираха за първи път от десет години за финалите на Евробаскет след две драматични победи над Латвия. От 1 до 7 септември 2022 г. ще играят в Група А в Тбилиси с отборите на Испания, Турция, Русия, Белгия и домакините от Грузия.

Новата година идва с надежди за спортни успехи и радости, а след шест седмици започват 24-тите Зимни игри в Пекин.

■ ДУМА Основател **Стефан Продев**

Издава „ДУМА прес“ ЕООД
Управител **Иван Пешев**

Първи зам. главен редактор
Нора Стоичкова
Зам. главни редактори
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg
Ина Михайлова
imihaylova@duma.bg
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg
Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

БЪЛГАРИЯ: Павлета Давидова - завеждащ отдел - 215; Аида Паникян - 218; Десислава Велева - 230; Ростислава Иванова - 233; Юлия Кулинска - 224
ИКОНОМИКА: Мая Калпачка-Ивановска - завеждащ отдел - 246; Евгени Гаврилов - 246
СВЯТ: Георги Христов - завеждащ отдел - 220; Таня Глухчева - 220
КУЛТУРА: Вилиана Семерджиева - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240
ОБЩЕСТВО: Велиана Христова - завеждащ отдел - 238; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229
ЧЕТИВО: Альона Нейкова - завеждащ отдел - 239; Боян Бойчев - „Пегас“ - 244; Георги Гьлов - „Пардон“; Художник: Анатолий Станкулов
СПОРТ: Владимир Николов - завеждащ отдел - 245; Марин Милашки - 245
ЕЛЕКТРОННО ИЗДАНИЕ: Ралица Николова - завеждащ отдел - 207; Росица Костадинова
ФОТО: Емилия Костадинова - 206; Михаела Катеринска
НАБЛЮДАТЕЛ: Велислава Дърева

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров, Евгения Крушева, Петя Рогачева, Спаска Венева
РЕКЛАМИ И ОБЯВИ: Юлия Станкулова - 205; 0879326034; e-mail: reklama@duma.bg, obiavi@duma.bg
РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Румяна Кирилова - 203; Емил Михов - 216; abonament@duma.bg, „Български пощи“ ЕАД
ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски

Непоръчани материали може да не бъдат публикувани.

Ръкописи не се връщат.

Използвани са и емисиите на БТА, “Фокус”, БГНЕС, БНР, Франс прес, интернет и др.

www.duma.bg

duma@duma.bg –

Адрес на редакцията:
София - 1000,
ул. „Позитано“ 20А
Факс: 975 26 04,
автоматичен
номератор 97 05
+ вътрешен номер

Печат
ALLIANCE PRINT
София, жк. “Дружба” 1,
ул. “Илия Бешков” 3А

ВЕСТНИК „ДУМА“ Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ
„РАБОТНИКЪ“, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК“
И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО“

CHIMKI BGOLYMPIC.ORG

Ансамбълът по художествена гимнастика в състав Симона Дянкова, Стефани Кирякова, Мадлен Радуканова, Ерика Зафирова и Лаура Траатс (от ляво на дясно) спечелиха златни медали на Олимпиадата в Токио

Стойка Кръстева развява знамето на България, след като в Токио стана олимпийска шампионка по бокс

Ивет Горанова със златния медал в Токио, след като триумфира в каратето. Плевенчанката бе първата ни шампионка на Игрите

Евелина Николова и щабът на България се радват с бронзовия ѝ олимпийски медал

Биляна Дудова (59 кг) стана световна шампионка по борба в Осло и заслужи златен медал и шампионски пояс

37-годишната Ивет Лалова записа невероятен рекорд, след като в Токио участва на пета Олимпиада. Тя бяга на 200 м, но отпадна в сериите

Едва 17-годишен, щангистът Карлос Насар стана световен шампион за мъже, като в изтласкването постави и световен рекорд от 208 кг. Младокът е сравняван с великия Наим Сюлейманоглу

18-годишният Йосиф Миладинов стана първият българин, плувал на олимпийски финал. Той завърши осми на 100 м бъртерфлай

Антоанета Костадинова позира със сребърния медал, който отстреля в Токио. Там участва и голямата Мария Гроздева, за която това бе последно състезание и нейна седма Олимпиада